Lodzer Tageblat № 47

Opłata pocztowa uiszcz. ryczałtem.

פרייז 15 גראשען

לאדזשער טאגעבלאט

היינט 6 זייטען

25-טער יאהרגאנג | 24 Lutego 1932 | מיטוואָך, י"ז אדר א' תרצ"ב | רעדאַקציע און אַדמיניסטראַציע: פּיעטרקאָווער 16. טעלעפאָנען פון: רעדאַקציע 100-57, פון אַדמיניסטראַציע 100-47

היטלעריסטן-טומעל ביי דער רייכסטאג-עפענונג

זיצונג מוז צוליב די אוואנטורעס געשלאסען ווערען

נייער פּרעמיער-מין. טארדיע פאר'ן פראנצויזישען פארלאמענט.

בערלין, 23. פעבר. (וויפ) היינט נאָכמיטאָג איז פאָרגעקומען די עפענונג פון דער רייכסטאג-סעסיע. אויף אַלע גאַסען, וואָס פיהרען צום רייכסטאג איז געווען אויסגעשטעלט אַ גרויסע צאָהל פּאָליציי-פּאַטרולען. דער בנין פון פּאַרלאַמענט איז אַרומגערינגעלט פון פּאָליציי, וואָס לאָזט נאָר אַריין דעפּוטאַטען, זשורנאַליסטען און פּערזאָנען מיט איינטריטס-קאַרטען. פּאָרזיצער איז פּרעזידענט לעבע.

דער ערשטער האָט גענומען דאָס וואָרט מין. גרענער און מאָטיווירט דעם נעזעץ-פּראָיעקט וועגען פּרעזידענט-וואַהלען. די קאָמוניסטען פאָדערן צו בעזייטיגען די פּאָליציי פאַר'ן רייכסטאג-בנין. דער אַרויסטריט פון היטלעריסטי-שען דעפּוטאַט ד"ר געבעלס האָט אַרויס-גערופען אַ שטאַרקען טומעל צווישען די רעכטע, לינקע און צענטער. געבעלס האָט קריטיקירט די איצטיגע פּאָליטיק. אין דער אויסערן-פּאָליטיק וואַרפט ער פאָר ברינינג'ס רעגירונג אָנגעהויבען צו ערלעדיגען דאָס רעפּאַראַציע-פּראָבלעם. הינדענבורג'ן מאַכט ער פאָרוואָרפען, אַז ער רעכנט מיט זיין אונטערשריפט די לינקע פּאַרטייען און צענטער. אויף די סאָציאַל-דעמאָקראַטען דריקט ער זיך אויס, אַז זייערע ריהען בעשטעהען פון דעזערטירען. ביי די לעצטע ווערטער קומט צו אַ גרויסער אַוואַנטורע. דער פאָרזיצער האָט געמוזט שליסען די זיצונג.

דער נעכטיגער טאג אין בערלין

בערלין, 23. פעבר. (וויפ) אין דער גאַנצער שטאָט האָט מען פאָראָרדענט אַ פאַרשטאַרקטע פּאָליציי-שמירה. דאָס איז אין שייכות מיט דער עפענונג פון רייכסטאג און צוליב'ן צוזאַמענרופען אַ גרויס צאָהל קאָמוניסטישע פאַרזאַמלונגען. און די אַרבייטער-קוואַרטאַלען זענען אָנגענומען געוואָרען ספּעציעלע פאָרזיכטיגונגס-מיטלען. ביז'ן שליסען דעם רייכסטאג איז צו קיין שום אומרוהען נישט געקומען.

נייער פראנצויזישער קאבינעט פאר'ן פארלאמענט

פּאַריז, 23. פעברואַר. (וויפ) בעת טאַרדיע געהט אַרויף אויף דער טריבונע פאַר'ן פאָרצולייענען די דעקלאַראַציע פון דער נייער רעגירונג ווערט ער אויפגענומען מיט פיל אַפּלאָדיסמענטען פון דער מעהרהייט. די סאָציאַליסטען פייפען איהם אויס. ביי די ווערטער „דאָס לאַנד וועט אונז משפּט'ען" ענטפערן די לינקע און דאָן דער גאַנצער פּאַרלאַמענט „אַזוי איז עס, די צוקונפט וועט אַרויס זאָגען איהר פּסק-דין ביי די וואַהל-אורנעס!"

דער נייער פראנצויזישער קאבינעט

פאָרנע פון לינקס: פינאַנץ-מיניסטער פלאַנדען, יוסטיץ-און וויצע-פּרעמיער-מיניסטער רענאָ, פּרעמיער- און אויסערן-מיניסטער טאַרדיע, אַרבייטס-מיניסטער לאַוואַל.

ה' „פּראָפעסאָר" היטלער

אַ טריק צו בעקומען פאַר איהם דייטשע בירגערשאַפט.

בערלין, 23 פעברואַר (וויפ) נישט קוקענדיג אויף אַלע הכחשות האָט היטלער בעקומען די קאַטעדרע פון פּאָליטישער ערציהונג אין ברוינשווייגער אוניווערזיטעט. די נאָמינאַציע איז שוין אונטערגעשריבען.

איז גענד ווערט ווידער לעבעדיג

לאָנדאָן, 23. פעבר. (ספּ.) דער אויסערן-מיניסטער סיר טומאַן איז היינט אָפּגעפאָהרען קיין גענף. ער האָט געזאָלט פאָהרען ערשט נאָך וואָך. ער האָט אָבער בעקומען אַ טעלעגראַמע פון טאַרדיע'ן, אַז ער קומט מיטוואָך קיין גענף, וואו עס וועט שוין זיין אַנוועזענד גראַנדי.

די אַרבייטסלאָזיגקייט וואַקסט

וואַרשע, 23. פעבר. (טעלעפּאָניש) די צאָהל אַרבייטסלאָזע אין פּוילען איז אין די לעצטע וואָך ווידער געשטיגען מיט 3748 און בעטרעפט 339.854.

סווען העדין און גערהאַרד הויפּטמאַן פאָהרען קיין אַמעריקאַ

בעריהמטער שריפטשטעלער (רעכטס) און בעריהמטער רייזענדער-פאָרשער (לינקס) וועלען דאָרט האַלטען אַ רייה פאָרלעזונגען.

4000 הרוגים אין דער שלאכט ביי שאנכאי

כינעזער אנגעהויבען א קאנטער-אפענסיווע און נעמען אין געפאנגענשאפט 3 טויזענד יאפאנער

גאנץ אמעריקא בעגייסטערט פון די כינעזישע נצחונות

לאָנדאָן, (ספּ.) נעכטען און אָווענד האָבען די כינעזישע צייטונגען אין שאַנגהאַי אַרויסגעלאָזט ספּעציעלע אויסגאַבען אין וועלכע זיי האָבען מיטגעטיילט וועגען אַ גרויסען נצחון פון כינעזישען מיליטער. די צייטונגען שטעלען פעסט, אַז נישט נאָר וואָס די יאַפּאַנישע אָפענסיווע איז אויף דער גאַנצער ליניע צוזאַמענגעבראָכען, נאָר מ'האָט אויך גענומען און געפאַנגענשאַפט 3 טויזענד יאַפּאַנישע זעלנער. אין משך פון איין טאָג האָבען די יאַפּאַנער איבערגעלאָזט אויפ'ן קריגספּלאַץ 2 טויזענד הרוגים און אַ פאַר טויזענד פאַרוואונדעטע.

צוקלאפּט צוויי יאפּאנישע פּולקען

2 טויזענד יאפּאנער אומגעקומען

לאָנדאָן. (ספּ.) צוויי יאַפּאַנישע פּולקען, וואָס זענען אַרויסגעשיקט געוואָרען פון מאַי-שאַנג אין דער ריכטונג פון טאַ-סאַנג, זענען אַרומגערינגעלט געוואָרען דורך די כינעזער, וועלכע האָבען די יאַפּאַנער בעשאָסען מיט אַרטילעריע-פייער און מאַשינען-געוועהר. צוליב דעם בלאָטיגען באָדען קאָנען די יאַפּאַנער נישט בענוצען נישט קיין טאַנקען, אין נישט קיין פּאַנצער-אויטאָמאָבילען. עס איז דעריבער אָנצונעמען, אַז די דאָזיגע צוויי פּולקען זענען פאַר די יאַפּאַנער פאַרלוירען.

ש נכאי אין פלאמען

לאָנדאָן, (ספּ.) היינט בייגאַכט האָבען 60 יאַפּאַנישע עראָפּלאַנען אָנגעהויבען צו באָמבאַרדירען שאַנגהאַי, בעזונדערס דעם כינעזישען קוואַרטאַל שאַפּעי. אַ צוויטע יאַפּאַנישע לופט-עסקאַדרע האָט באָמבאַרדירט דעם כינעזישען פלוה-פּלאַץ, וואו ס'געפינען זיך די כינעזישע קריגס-עראָפּלאַנען. אַלע כינעזישע עראָפּלאַנען זענען אַרומגעלאָפט געוואָרען פון די פלאַמען. בלויז אַ פּאַר עראָפּלאַנען איז געלונגען צו ראַטעווען. דאָס באָמבאַרדירען שאַנגהאַי האָט אָנגעמאַכט געוואַלדיגע היזקות, אַרויסגערופען גרויסע שרפות און פאַרשיידענע פּונקטען. גאַנץ שאַ-פּעי איז בעדעקט מיט'ן רויך פון די גרויסע שרפות.

די אַנטהאַלטער פון דער אינטערנאַציאָנאַלער קאָנצעסיע גרייטען זיך צו אַ עוואַקואַציע.

אפענסיווע פון די כינעזער

לאָנדאָן. (ספּ.) די כינעזער זענען איבערגעגאַנגען אין אַן אָפענסיווע. צוויי דיוויזיעס פון דער 19-ער אַרמעע האָבען אָנגעהויבען אַן אַקציע אַרומצורינגלען דאָס יאַפּאַנישע מיליטער ביי קיאַנג-וואַן. די שווערע כינעזישע אַרטילעריע ביי שאַ-פּעי האָט געעפענט אַ הוראַגאַן-פייער. כינעזישע פּאַנצער-אויטאָמאָבילען האָבען גענומען בעשיסען דעם בנין פון יאַפּאַנישען גענעראַל-קאָנסולאַט.

גרויסע היזקות פון יאפּאנישען פלאט

לאָנדאָן. (ספּ.) דער כינעזישער אַנגריף אויף מאַ-שאַנג האָט דערפיהרט צו אַ פולשטענדיגען נצחון. אויך דער פּרוב אַרומצורינגלען די יאַפּאַנער ביי קיאַנג-וואַן האָט זיך געענדיגט מיט ער-פאָלג. די כינעזער האָבען צוריק אָפּגענומען אַ טייל פון פאָרט, וואָס די יאַפּאַנער האָבען שוין געהאַט פאַרנומען. דער בנין פון יאַפּאַנישען קאָנסולאַט, וואָס געפינט זיך אין דער אינטערנאַציאָנאַלער קאָנצעסיע, איז דורך דער כינעזישער אַרטילעריע פולשטענדיג צושטערט געוואָרען. אויך דער יאַפּאַנישער פלאָט האָט געליטען גרויסע היזקות. איין יאַ-פּאַנישען קרייצער דראָהט דערטרונקען צו ווערען.

בעת דער באָמבאַרדירונג האָבען פון די כינעזישע גראַנאַטען אויך געליטען אַ ענגלישע און איטאַליענישע שיף.

2000 כינעזער געפאַלען ביי שאנכאי

שאַנכאַי, 23. פעבר. (ספּ.) אין די קאַמפען ביי מינאַ-טשינג-טשאַנג זענען, לויט כינעזישע קאָמוניקאַטען, געפאַלען 2 טויזענד כינעזער.

פערביטערונג אין יאפּאן צוליב די מפּלות

לאָנדאָן. (ספּ.) אין טאָקיאָ הערשט אַ שטאַרקע פאַרביטערונג און דערשלאָגענקייט צוליב די מפּלות פון יאַפּאַנישען מיליטער ביי שאַנכאַי. דער הויפּט-קאָמאַנדיר פון דער יאַפּאַנישער אַרמעע ביי שאַנכאַי, וועלכער איז אָנגעקומען קיין טאָקיאָ, אַדמיראַל סוטסוגו, פאַרלאַנגט אַרויסצושיקען תיכף קיין כינאַ פאַר-שטאַרקונגען, בעזונדערס עראָפּלאַנען, טאַנקען און שווערע אַרטילעריע.

בעגייסטערונג אין כינא און אין אמעריקא

לאָנדאָן. (ספּ.) די ידיעות וועגען די נצחונות פון די כינעזער ביי שאַנכאַי האָבען אַרויסגערופען אַ געוואַלדיגען ענ-טוזיאַזם אין גאַנץ כינאַ. אין נאַנקין איז געשאַפען געוואָרען אַ ספּעציעלער קאָמי-טעט, וואָס נעמט צונויף מתנות פאַר דער זיגרייכער 19-ער אַרמעע. די מלוכה בעאַמטע געבען אָפּ פון 10 ביז 40 פּראָ-צענט פון זייערע פאַרדינסטען פאַר דער אַרמעע.

אין נאַנקין איז אומגעגענד פאַרמירט זיך נייע אָפּטיילונגען פון פרייוויליגע. פון דער פּראָווינץ שאַנשי מאַרשירט שאַנג-פאַן-וואו בראש פון אַ גוט אויס-געשולטער אַרמעע פון 20 טויזענד מאַן.

אויך אין אַמעריקאַ הערשט אַ גע-וואַלדיגע בעגייסטערונג צוליב די מפּלות פון די יאַפּאַנער.

אין 2 וואכען ארום וועט זיין נאך דער מלחמה

טאָקיאָ. (ספּ.) די יאַפּאַנישע פּרעסע פּרובט אָפּשוואַכען דעם רושם פון די מפּלות פון די יאַפּאַנער ביי שאַנכאַי. די צייטונגען בעהויפּטען, אַז די נצחונות פון די כינעזער זענען צייטווייליגע, און אַז אין משך פון צוויי וואָכען וועלען די יאַפּאַנער אַזוי צוקלאַפּען די כינעזער, אַז די מלחמה ביי שאַנכאַי וועט מען קאָנען בעטראַכטען פאַר פאַרענדיגט.

הייגט מיטוואָך צו די שלושים פון אונזער פערוואַלטונגס-מיטגליד

נ"ע יעקב ב"ר חיים בראמס

וועט אין שוהל פון זקנים הויז, פּאָמאָרסקאַ 54, אַ זייגער 6.30 אָווענד פאָרקומען אַ הזכרה, צו וועלכע ס'לאַדעט איין די קרובים, פריינד און בעקאַנטע, אויך די מיטגלידער פון אונזער חברה.

די פערוואַלטונג פון „מחסה לזקנים"

(מושב זקנים ע"ש הרמן ומינה קאָנשטאַט).

אונזער טהייערען סעקרעטאַר הילארי שטראהוויס

צוליב דעם טויט פון זיין פאָטער

נ"ע אהרן

דריקען מיר אויס דעם אויפריכטיגסטען מיטגעפיהל

דאָס פערסאָנאַל פון „לינת הצדק"

דעם טיפסטען מיטגעפיהל דריקען מיר אויס דער

פאַמיליע עפּשטיין

צוליב'ן פריהצייטיגען טויט פון זייער אונפערגעסליכען פאָטער

נ"ע חיים יחיאל

זייט געטרייסט!

ה. שטערן

פאַמיליע טרויבע

Dr. med. Ludwik Falk

ספּעציאַל-אַרצט פאַר הויט- און געשלעכטס-קראַנק

נאַווראַט 7, טעל. 128-07

נעמט אָן פון 12—1 און פון 5—7

א נייער

שטויס-קראַנקען-וואָגען

אויף רעסאָרען מיט גומענע רעדער.

צו פערקויפען.

צו ערפאַהרען אין אַדמינ. פון „לאָדזשער טאַגעבלאַט"

Dr. med. W. Eychner

אַקושער און פרויען-אַרצט

וואוינט איצט

פּעטשעלניאַנאַ 4 (נעבען קינאָ „טשאַרי"), טעל. 134-72

נעמט אָן פון 2.30—4 און פון 7—8 אָווענד.

יאפאן טרעט ארויס געגען אמעריקא

וויל נישט דערלאזען זי זאל זיך בעטייליגען אין דער אויסערגעוועהנליכער פערזאמלונג פון פעלקער-בונד

ג ע נ ף, 23 פעברואר (פּ.). אין די פאליטישע קרייזען בעטראכט מען די מעגליכקייט פון איינלאדען צו דער אויסערגעוועהנליכער פערזאמלונג פון פעלקער-בונד מלוכות, וואס געהערען נישט צום פעלקער-בונד. דער פראיעקט שטאמט פון אמעריקאנער קרייזען און ווערט ענטשידען בעקעמפט דורך יאפאן. אמעריקא פערלאנגט בכיון איינצולאדען מעהרערע מלוכות, נישט מיטגלידער, למשל סאוויעט-רוסלאנד, טערקיי, בראזיליען, קאסטאריקא, עקוואדאר, אפגאניסטאן, עגיפטען און העדזשאס. דער קאמיסאריאט פון פעלקער-בונד בעראט זיך, צי אין פאל ווען יאפאן וועט זיך קאטעגאריש אקעגענשטעלען, וועט מעגליך זיין אויסצוגעפינען א מעגליכקייט ארויסצושיקען איינלאדונגען.

בענעש פארזיצער פון אויסערגעוו. פערזאמלונג פון פעלקער-בונד

ג ע נ ף, 23 פעבריאר (פּ.). אין עניכות מיט'ן בעשטימען אויפ'ן 8 מערץ ד. י. די אויסערגעוועהנליכע פערזאמלונג פון פעלקער-בונד ווערט אין די קולוארען ארויסגערעדט די פראגע פון פרעזידיום. אלס פארזיצער ווערען ארויסגערוקט בענעש (טשעכישער אויסערן-מיניסטער) און הימאנס (בעלגיען).

פראפ. יארגא זאגט אפ צו ערלויבען ווידער עפענען די תרבות-שול אין סאראקא

ב ו ק א ר ע ש ט (י.ט.א.) ווי י.ט.א. ערוויסט זיך, האט דער פרעמיער פראפ. יארגא, וועלכער איז גלייכצייטיג בילדונגס-מיניסטער, נאכ'ן בעקענען זיך מיט די בעריכטען פון די בילדונגס-ארגאנען וועגען דער שליסונג פון דעם תרבות-גימנאזיע אין סאראקא, בעשלאסען נישט צו ערלויבען ווידער צו עפענען די דאזיגע שול.

ענגלישער ריכטער בעפרייט 32 יונגעלייט, בעשולדיגטע אין קאמוניזם, און טאדעלט די ארץ-ישראל-פאליציי

י ר ו ש ל י ם, (י.ט.א.) פאר'ן ענגלישען ריכטער קרעסעל איז פארגעקומען דער פראצעס פון 32 יונגעלייט, וואס זענען ארעסטירט געווארען דעם 3-טען יאנואר ה. י. בעת א פערזאמלונג פריצן הימצל הינטער ירושלים. פאליציי האט בעשולדיגט די ארעסטירטע אין אבהאלטען א קאמוניסטישע פערזאמלונג. אלע בעשולדיגטע זענען פריי געשפראכען געווארען. פעדפליכטענדיג דעם אורטייל, האט ריכטער קרעסעל געמאכט א פארווארף דער פאליציי פאר איהר לייכטזיניגקייט בעת'ן קוואליפיצירען א פערזאמלונג אלס אונלעגאלע. גלייכצייטיג האט דער ריכטער בעמערקט, אז פערפאלגענדיג דעם קאמוניזם אין פאלעסטינא, געהט די פאליציי צו ווייט און געברויכט אפט נישט-נויטיג הייס געווער.

דעקלאראציע פון צענטראלעוו אויף נעכטיגער סיים-זיצונג

די אפאזיציע וועט דערווייל דעם סיים נישט פערלאזען

ו א ר ש א, 23 פעברואר (טעלעפ.). נאך דער נעכטיגער שטורמישער זיצונג פון סיים האט מען זיך געריכט, אז די היינטיגע זיצונג וועט טראגען א ספעציעלען כאראקטער. זי גאלעריע איז דעריבער געווען איבערגעפילט. אלע האבען זיך אבער ענטוישט. די גאנצע אפאזיציע האט נישט געשפילט קיין ברוגז און איז געקומען צו דער זיצונג.

ערשט נאכ'ן רעפעראט מכח געזעץ-פראיעקט וועגען פערזאמלונגען, איז ארויף אויף דער טריבונע דעפ. רוג און אין נאמען פון די צענטראלעוו-קלובען ערקלערט אז די קלובען האבען זיך שוין לאנג מיישב געווען צי זיי זאלען זיך בעטייליגען אין די ארבייטען פון סיים. איצט איז שוין דערגאנגען אזוי ווייט, אז עס איז אונמעגליך צו ארבייטען. דערווייל וועט דער צענטראלעוו נישט פערלאזען דעם סיים זיי וועלען זיך אבער נישט בעטייליגען אין דער דיסקוסיע איבערן געזעץ-פראיעקט וועגען פערזאמלונגען און נייעם שול-געזעץ.

נאך דער דאזיגער ערקלערונג האט דער צענטראלעוו פערלאזט דעם זאל.

עס נעמט דאן דאס ווארט דעפ. וויגארסקי (נ.ד.) וועלכער זאגט, אז די ערקלערונג פון דעפ. רוג ווייזט, אז די אטמאספערע פון די דעבאטען איז נישט קיין געזונדע. וואס שייך דער פערזאמלונגס-געזעץ זאגט דער רעדנער, אז די פערזאמלונגען וועלען איצט פערטייבען ווערען אין דער אונטערערד.

דעפ. זאמערשטיין פאדערט, אז דער פארזיצער זאל נישט נאר האבען דאס רעכט צו בעזייטיגען די שטערער, נאר די מאכט-ארגאנען זאלען האבען א פליכט ארויסצוטרעטען געגען די וואס צוברעכען די פערזאמלונגען.

אלע פארשלאגען פון דער מינדערהייט זענען אפגעווארפען געווארען. דאס געזעץ איז אנגענומען געווארען אין דער צווייטער און דריטער לעזונג.

מארגען — די דיסקוסיע איבערן נייעם שול-געזעץ.

אונצופרידנקייט פאר'ן סיים-מארשאלעק

ו א ר ש א, 23. פעבר. (טעלעפאניש) די אפאזיציע-קלובען האבען היינט אויף א בעראטונג בעשלאסען ארויסצוטראגען אויף דער נאהענטסטער סיים-זיצונג א פארשלאג אויסצודריקען אונצופרידנקייט דעם סיים-מארשאלעק.

פארבשטיין אנגעקומען קיין ארץ ישראל

י ר ו ש ל י ם. (יטא) געקומען איז אנגעקומען קיין ארץ-ישראל דער מיטגליד פון דער ציוניסטישער עקזעקוטיווע ה' העשיל פארבשטיין. ה' פארבשטיין איז בעגריסט געווארען דורך פארשטעהער פון דער יודישער אגענץ מיט'ן ד"ר ארלאזאראוו בראש, דורך פארשטעהער פון קרן היסוד, קרן קימת און די פוילישע יודען אין ארץ-ישראל.

מארשאל פילסודסקי פאהרט די קומענדע וואך קיין רומעניען

ו א ר ש א. (טעלעפאניש) אין די ערשטע טעג פון חודש מערץ וועט מארשאל פילסודסקי פאהרען קיין רומעניען, וואו ער וועט אונטערנעמען פערזענליך די עהרען-אנפיהרונג פון 16-טען פוס-נעגער-פולק, פון וועלכען ער איז בעשטימט געווארען אלס פולקאווניק.

יאפאן געגען בענוצען באמבעס-עראפלאנען... אין גענף

ג ע נ ף, 23. פעבר. (פּ.) די אומאלינגישע און יאפאנישע ענטוואפענונגס-פראיעקטען זענען עהנליך און זייער קאנ צעפציע צו די פארשלאגען פון די מלוכות וואס נעמען אן א פראיעקט פון א קאנווענץ אלס יסוד פאר די ארבייטען פון דער קאנפערענץ. דער פראיעקט זעהט פאר אפצושאפען אונטערוואסער-שיפען, טאנקס, און באמבען-עראפלאנען.

עלעקטרישער שטריים שוין געברענגט פרובעטע

ק א ל י ש, 23. פעבר. (טעלעפאניש) עס איז דא אויסגעבראכען אן עלעקטרישע שטרייק. א טייל געוועלבער זענען אינגעהילט אין פינסטערניש. אונטער'ן דרוק פון דער עפענטליכער מיינונג האט דער שטאט-ראט רעדוצירט דעם פרייז פון שטראם מיט 10 גר. אויף א קילאוואט.

עווידענץ פון דער לאדזער בעפעלקערונג ביים מאגיסטראט

ווערט רעארגאניזירט

(א) דער דיר. פון דער אדמיניסטראציע-אפטיילונג ביים מאגיסטראט ה' זאלעסקי, פיהרט איצט אדורך א רע-ארגאניזאציע אין דער עווידענץ פון דער לאדזער בעפעלקערונג, וואס וועט פיל פערלייכטערן די איינוואוינער ביים ארויסבעקומען פערשידענע דאקומענטען וועגען געבורט, חתונה און טויט-פאלען.

עס ווערט אוועקגעשטעלט א נייער רעגיסטער פון אלע איינוואוינער און זייערע אדרעסען אויפ'ן גרונד פון דער לעצטער פאלקס-צעהלונג און ס'ווערט אויך ארגאניזירט א קארטאטעק פון אדרעסען.

די ארבייט וועט פערטיג ווערען אין מאי פון היינטיגען יאהר. די דורכגעפיהרטע ארגאניזאציע פון דער עווידענץ וועט איינשפארען דער בעפעלקערונג פיל קאסטען און צייט. געבוירענע אנדערע שטעט, וואס וואוינען אין לאדז וועלען קענען ארויסבעקומען א ווי-טשאנג, מעטריקעס, אקטען און אנד. דאקומענטען אהן שוועריגקייטען און פאר א ביליגען אפצאהל.

—§—

3 יאהר תפיסה פאר אונטערצינדען דעם שכנ'ס הויז

(§) דאס קרייז-געריכט האט פער'משפט אויף דריי יאהר תפיסה די 27-יעהריגע העלענא ראזענדעק פון דארף בארעווא, פאר אונטערצינדען אויס נקמה, דאס הויז פון וולאדיסלאוו טא-לאזשקא.

עלטערן זענען נישט מסכים צום שידוך, סמ'ט זיך מיט יאדינע

(§) די 20-יעהריגע דינסט דאניא משיכא (לעגיאנאווא 10) האט בשעתו זיך בעקענט מיט א געוויסען יוזעף וואי-משיק. אזוי ווי איהרע עלטערן האבען נישט מסכים געווען צום שידוך, האט זי זיך אין דער וואוינונג פון איהרע בעלי-הבתים גע'סמ'ט מיט יאדינע. אין א האפנונגסלאזען צושטאנד איז זי אפ-געפיהרט געווארען אין שפיטאל.

פון ספארט-לעבען

באקס און רינג-קאמפען ביי „קרושע-ענדער"

זונטאג זענען אין ספארט-קלוב „קרו-שע-ענדער" אין פאביאניץ פארגעקומען באקס- און רינג-קאמפען אין וועלכע עס האבען אנטייל גענומען באקסער פון די ספארט-קלובען „י.ק.ס.", „גייצר", „יעדנאטשאנע". און „קרושע-ענדע", וועלכער האט ארויסגעשטעלט צו די קאמפען 7 באקסער.

דער ערשטער קאמף וולאמארטשיק (ק. ע.) — שיערוגא (י.ק.ס.) האט זיך געענדיגט רעמי.

סלאווינסקי (ק. ע.) האט בעזיגט גראבאר'ן (י.ק.ס.) אויף פונקטען.

שיצא (ק. ע.) ביי קרומ'ן (גייצר) און מלינארטשיק (ק. ע.) ביי ניקאנא-ראוו'ן (י.ק.ס.) האבען געוואונען אויף פונקטען.

די קאמפען וואיצעכאוויטש (ק. ע.) באביצקי (י.ק.ס.) און קילאנסקי (ק. ע.) מארשעווסקי (ז.) האבען זיך געענדיגט רעמי.

דער לעצטער קאמף אין דער האלב-שווערער-וואג איז פארגעקומען צווישען קורפאטווא (ק.ע.) אין שטאהל 2 (י.ק.ס.) שטאהל 2 האט געקעמפט עטוואס ברו-טאל, און ווערט אין דער 3 רונדע דיס-קוואליפיצירט, און קורפאטווא ווערט אנערקענט אלס זיגער.

נאך די באקס-קאמפען זענען פארגע-קומען אויך צווישען פערייינס רינג-קאמפען, אין וועלכער עס האבען זיך בעטייליגט אטלעטען פון „סאקאל"-לאדז, „מכבי"-פאביאניץ און „קרושע-ענדער"-פאביאניץ.

גאנשיאראווסקי און פאלעצקי (ק.ע.) האבען אפגעצויגען און יוזשוויאק'ן ביידע פון („סאקאל"-לאדז).

סטעמפיען („סאקאל"-לאדז) האט בע-זיגט יאקובאווסקי'ן (ק.ע.) דער קאמף איז געווען דער שענסטער פון טאג.

זאוואדזקי („מכבי") דער איינציגער אנטיילנעמענדער יוד האט בעזיגט זיין געגנער פיעכאטא („סאקאל-לאדז").

שמידט און שליצקי („סאקאל-לאדז) האבען בעזיגט וונוק'ן און פישער'ן ביי-דע פון „קרושע-ענדער".

פון „בר-כוכבא"

שבת, דעם 27 ד. ח. 6 אזייגער קומט פאר אין אייגענעם לאקאל די אלגע-מיינע יעהרליכע גענעראל-פערזאמלונג פון דער ציקליסטען-סעקציע.

באקסער-קורס ביי „הכח"

ביים לאדזער „הכח" ווערט ארגאני-זירט א צווייטער באקסער-קורס אונ-טער דער לייטונג פון ט. יאנארושעוו-סקי.

צווייטער בערלינסקי-אווענד
אין צענטראלען האנדוו.-פערבאנד פאלודניאווא 4

פרייטאג, ד. 26 פעברואר 9 אזייגער אווענד קומט פאר אין האנד-לוועקער-קלוב פאלודניאווא 4 דער צווייטער אווענד פון יונגען שריפט-שטעלער ש. בערלינסקי, וועלכער וועט רעציטירען פראגמענטען פון דער מלחמה און פון זיין ניי ביך „צו א נייער וועלט", וועלכעס וועט בקרוב דערשיינען.

דער צווייטער טייל איז געווידמעט די שאפונגען פון שלום-עליכם, משה נאדיר א. א. אויסגעפירט דורך דעם ה' גראץ-רבין.

בילעטען צו בעקומען אין סעקרעטאריאט פון קלוב.

„ווידז. מאנופאקטור" בעקומען א גרויסע הלואה

אויסלענדער געהן שוין ארויס פון דער פערוואלטונג פון „ווידז. מאנופאקטור"

(פ) ווי בעקאנט, האט די „ווידז. מאנופאקטור" נאכ'ן בעקומען דעם נאראר ארריינגעטראגען א בילע אין האנדעלס-געריכט וועגען ערטיילען איהר א טערמין פון 6 חדשים צו קאנען זיך אויסגלייכען מיט די קרעדיטארען. דאס געריכט איז נאכגעקומען די בילע.

די אויסלענדישע קרעדיטארען, פון וועלכע זיינען האבען דערווייל ארייננעזעצט זייערע פארשטעהער אין דער פערוואלטונג און אין דער פאבריקס-אדמיניסטראציע, וועלכע האבען, אגב, גענומען גאנץ נישקשה'דיגע פענסיעס.

ווי מיר דערוויסען זיך איצט, איז נאך גרויסע בעמיהונגען דעם פרעזעס פון „ווידז. מאנופאקטור" ה' אסקאר קאהן, וואס איז די טעג צוריקגעקומען פון פאריז, געלונגען צו בעקומען א הלואה פון עטליכע מיליאן זל. גלייך נאכדעם איז מיטגעטיילט געווארען די קרעדיטארען, אז די „ווידזעווער מאנופאקטור" וויל רעגולירען אויף פאלגענדע בעדינגונגען: פאר די אינלענדישע קרעדיטארען 50 פראצענט, אויסצוצאהלען אין משך פון 2 יאהר, פאר די אויסלענדישע קרעדיטארען 100 פראצ. אויסצוצאהלען אין משך פון 10 יאהר. די קרעדיטארען זאלען האבען דערווייל מסכים געווען.

און שייכות דערמיט האבען די גע-ריכטס-קוראטארען, די אדוואקאטען פון לער און יאשינסקי צוגעשיקט רעזיגנאטא-לע קינדיגונגען צו די פארשטעהער, וואס זענען נאכ'ן נאדזאר ארייגעזעצט געווארען אין דער לייטונג מצד די אויסלענדישע קרעדיטארען.

די דערמאנטע ידיעה האט אין די היגע סוחרישע קרייזען ארויסגערופען א גרויס אויפזעהן.

דער קאליע-גארטען ווערט אויסגעבויט

(מ) דער פלאן פון די פלאנטאציע-ארבייטען אויפ'ן היי-יעהריגען זומער-סעזאן זעהט פאר צווישען אנד. אויס-צובויען און צו פערברייטערן דעם קאליע-גארטען. ווי אויך אויפבויען סקווערען אויף בושעשינער, צמענטארנא און מיעלטשארקא גאסען. פער-גרינס אויף גייערס מארק א. א. אויסער דעם ווערט פארגעזעהן צו פלאנצען א סך בוימער אין אלע שטעטישע פארקען און אלייען און אויס-בויען א גאנצע רייהע בנינים פאר ספארט אין די פארקען.

ושעטאנען צו 25 גר. אלס הילפס-פאנד פאר ארבייטסלאזע

(א) לויט א פעראדנונג פון דער רעגירונג וועט דער הילפס-ארבייטסלאזען-קאמיטעט אויסארבייטען ספעציעלע ושעטאנען, וואס וועלען פונאנדערגעשיקט ווערען צו די לאקאלע ארבייטס-לאזע-קאמיטעטען צו פערקויפען זיי צום פרייז פון 25 גר.

דאס געלד פון די ושעטאנען איז בעשטימט אלס פאנד פאר די ארבייטס-לאזע.

קופאן № 12
אויף אומזיסטע יורידישע עצות.

דער בעזיצער פונם דאזיגען קופאן קאן בעקומען אומזיסט יורידישע עצות דורכ'ן יורי-קאנסול פון אונזער רעדאקציע.

גילטיג היינט מיטוואך ד. 24. פעברואר פון 8 אווענד.

אין לאדז ווערט געפיהרט די אויספארשונג וועגען טויט פונ'ם באקסער אין לעמבערג

שירים-ריכטער ד"ר לאנדעק אויסגעפארשט דורכן לאדזער אויספארשונג-אמט

(אג) א טראגישע ידיעה איז געקומען אדורכגעלאפען אין דער פרעסע וועגען טראגישען פאל, וואס האט פאסירט אויף א באקס-מעטש אין לעמבערג, וואו א קריסטליכער באקסער איז געשטארבען בעת א באקס-קאמף מיט א „חשמונאי"-באקסער. דער ריכטער פון מעטש איז געווען וויצע-פרעזעס פון לאדזער ספארט קלוב „אוניאן", ד"ר אטא לאנדעק. עס איז אויהם פארגעווארפען געווארען, אז ער האט דעם באקס-מעטש נישט גוט געפיהרט, באשר ער האט נישט געדארפט צולאזען, אז דער פיל שטארקערער גראס זאל געבען גארלעווסקי'ן דעם קלאפ.

געלעמען איז ד"ר לאנדעק ארויסגערופען געווארען אין לאדזער אויספארשונגס-אמט אויף א פערהער. ד"ר ל. האט ערקלערט, אז די גאנצע צייט פון מעטש איז דער קאמף געווען א גלייכער, אזוי אז עס קאן לגמרי קיין רייד נישט זיין וועגען אנ'אונבערמאכט פון איין געגנער. נאכ'ן אפנעמען די ערקלערונגען איז ד"ר לאנדעק בעפרייט געווארען. די אדורכגעפיהרטע עקספערטיזע וועט ערשט געבן פעסטשטעלען, וואס עס זענען געווען די סיבות פונ'ם טויט.

דער יודישער באקסער ארעסטירט

(—) פון לעמבערג מעלדעט מען אונז, אז אויפ'ן בעפעהל פון פראקוראר האט מען ארעסטירט דעם יודישען באקסער פון „חשמונאי" גראס. די לעמבערגער אויספארשונגס-מאכט האט אויך ארויסגערופען דעם לאדזער ריכטער לאנדעק. די סעקציע האט פעסטגעשטעלט ביים פערשטארבענעם וואדלעווסקי א כח-ערשיטערונג, א צובראכענעם קאפ-שארבען און אנ'אפגעריסענע טכאוויצע.

די אבגעזאגטע טראמוויי-ארבייטער וועלען בעקומען אונטערשטיצונג

(§) די אפגעזאגטע טראמוויי-ארבייטער האבען זיך געלעמען געווענדעט אין דער טראמוויי-דירעקציע אויסצוצאהלען זיי פאר 3 חדשים און ארויסגעבען צוויי-שען צום ארבייטסלאזען-פאנד, צו קא-נען בעקומען אונטערשטיצונג. היות טייל ארבייטער האבען אנגענומען א דראהענדע שטעלונג, האט די דירעקציע ארויסגערופען פאליציי, וועלכע האט די ארבייטער דערוויטערט פון דער רעמיזע און צוגעלאזט נאר א דעלעגאציע פון 3 פערזאן.

וויצע-דירעקטאר רינג האט ערקלערט, אז וואס שייך דער גראטיפיקאציע פאר 3 חדשים, וועט דאס בעהאנדעלט ווערען אויף דער פערזאמלונג פון אויפזיכטס-ראט, וואס אנבעלאנגט בנוגע ארויסגעבען צוויישען צום ארבייטסלאזען-פאנד, איז די דירעקציע גרייט דאס צו טון

לאקאל-שטייער דארף מען צאהלען לויט'ן דירה-געלט פון 1914

(§) היות אין איניגע פאלען האבען די לעקאטארען פון זייער גוטען ווילען געהעכערט דאס דירה-געלט, איז ענט-שטאנען די פראגע, צי ווערט דער [illegible]

צאהלט אין יאהר 1914.

א צירקולאר פון פינאנץ-מיניסטעריום פון 25 יאנואר מאכט אנ'ענדע צו די פערשידענע אויסטייטשונגען. דער לא-[illegible]

פארבערייטונגען צום אלוועלטליכען העברעאישן קולטור-קאנגרעס.

שוין פון א לענגערער צייט איז גע-פלאנט געווארען צו קאנצענטרירען אלע העברעאישע כוחות אין איין גאנצע ארגאניזאציע. א וויכטיגער שריט צום רעאליזירען דעם דאזיגען געדאנק איז געווען די כנסיה מוקדשת אין בער-לין, אויף דער בערלינער קאנפערענץ איז געגרינדעט געווארען די אלוועלט-ליכע העברעאישע קולטור-ליגע, עס איז בעשלאסען געווארען אדורכצופירען א גרויסע אקציע אין דער גאנצער וועלט און צו פערשפרייטען דעם „סלע" אזא מין העברעאישען שקל. דער סלע בערעכטיגט אנטייל צו נעהמען אין די וואהלען צו די לאנד אבטיילונגען פון דער „ברית עברית עולמית". ווי [illegible]

אין פוילען איז דער חודש אדר פרא-קלאמירט געווארען אלס העברעאישער חודש, כדי אדורכצופירען די סלעים-אקציע. אין דעם חודש וועלען העברע-אישע געזעלשאפטען אלע ציוניסטישע יוגענד און נישט יוגענד ארגאניזאציעס קאנצענטרירען אלע כוחות צו שאפען די געהעריגע צאהל מיטגלידער פאר דער „ברית".

עס זענען פארהאן דריי מינים סלע: א פאלקס-סלע (1 זל.), א גאלדענער סלע (5 זל.) און א יוגענד-סלע (50 גר.).

די סלעים-אקציע פאר דער אלוועלט-ליכער העברעאישער ליגע פיהרט אין לאדז די אפטיילונג פון „תרבות" און דער „מרכז עברי" א. נ. פון ד"ר י. נ. [illegible]

הינדענבורג, אדער היטלער?

די גאנצע וועלט צופרידען פון הינדענבורג'ס קאנדידאטור. — ברינינג קעמפט געגען היטלער'ן און מיט. גרענער שטיצט די היטלעריסטען. — די ענדעקעס ווארפען פאר די סאנאציע־אקאדעמיקער ניט־עטישקייט

און צוזאמענהאנג מיט דער נעלכטי־גער זיצונג פון רייכסטאג, אויף וועלכער ס'איז פעסטגעשטעלט געווארען דער טערמין פון די פרעזידענטען־וואהלען אין דייטשלאנד, פארנעמען זיך איינציגע פוילישע צייטונגען מיט בעטראכטונגען און אפשאצונגען וועגען די וואהל־אויס־זיכטען.

„די אלגעמיינע מיינונג איז — שרייבט די „גאזעטא פאלסקא", אז ערשטע וואהלען וועט הינדענבורג בע־קומען אן'איבערוועגענדע מעהרהייט. מען קען אבער די דאזיגע פאראויס־זעהונגען נישט קאנטראלירען און עס זענען נישט אויסגעשלאסען איבעראשונ־גען, ווי דאס איז שוין געשעהן בעת די וואהלען אין יאהר 1925. דאן זענען בעת די ערשטע וואהלען די שטימען פונאנדערגעטיילט געווארען צווישען די 6 קאנדידאטען, וואס זענען נעגאנגען אין וואהל־קאמף. ערשט ביי די צווייטע וואהלען, ווען דריי קאנדידאטען זענען אפגעפאלען און די רעכטע האבען ארויסגעשטעלט הינדענבורג'ן, איז דער לעצטער אויסגעקליבען געווארען.

„ער איז אויסגעקליבען געווארען דורך די זעלבע גרופירונגען, וואס בעקעמפען איהם היינט אזוי פערביטערט, זעהענדיג אין איהם די גרעסטע מניעה צוצולאזען היטלער'ן צו דער מאכט.

„הינדענבורג האט נישט צוגעזאגט קיין קרינגס־שריט. ער האט זיך פיינערליך פערפליכטעט צו בלייבען טריי די ווייי־מארער קאנסטיטוציע. דער אלטער פעלד־מארשאל האט זיין ווארט גע־האלטען און איבער דעם ווערט ער היינט, ווען דאס בלעטעל האט זיך אוי־בערגעקערט, ווען די דייטשען האבען ארויפגעמאכט אזא גרויסע עוואלוציע פון שטרעזעמאן'ס פאציפיזם צום גע־וואלדיגען וואוקס פון היטלער'ס השפעות געשטיצט פון אלע רוהיג־דענקענדע דייט־שע עלעמענטען, וועלכע זעהן אין דער גרויסער געשטאלט פון הינדענבורג'ן די שוץ־מויער נעגען אלע אינערליכע און אויסערליכע געפאהרען.

אויך אויסלאנד קוקט אזוי אויף הינדענבורג'ס ראל. ווען מ'האט מיט זיבען יאהר צוריק ארויסגערוקט הינ־דענבורג'ס קאנדידאטור, האט עס די וועלט אנגענומען ווי אנ'ארויספאדערונג מצד דעם קריגערישען דייטשען נאציא־נאליזם געגענאיבער די מלוכות, וואס שטרעבען צו שלום, היינט בעגריסט די גאנצע וועלט הינדענבורג'ס קאנדידאטור

זעהענדיג דערין דעם איינציגען פער־שטענדליכען אויסוועג פון דעם געפעהר־ליכען דייטשען כאאס.

דייטשלאנד, דאס קלאסישע לאנד פון בירגערליכער דיסציפלין שטעלט איצט פאר מיט זיך א בילד פון א געוואלדי־גער צומישונג. וואס וועט דערפון ארויס־קומען? דיקטאטור פון קריגערישען נאציאנאליזם, א מאנארכיע, אדער דער זיג פון קאמוניזם. קווא וואדיס גער־מאניען?

„פונקט אזוי ווי די פרייטע עפענט־ליכע מיינונג פון דער וועלט האט בע־גריסט מיט סימפאטיע דאס איבערגעגע־בען דעם דייטשען מלוכה־רודער דורך ברינינג'ן, אזוי שטרעבט זי, אז הינ־דענבורג זאל בלייבען פרעזידענט.

אויב אבער הינדענבורג וועט נישט אדורכגעהן באלד ביי די ערשטע וואה־לען, איז זיין וואהל אין דער צווייטער אפשטימונג כמעט ווי געזיכערט, אפילו די „שטאלהעלם" לעט וועלען העלפט־ווארשיינליך ביי דער צווייטער אפשטי־מונג אפגעבען זייערע שטימען פאר הינ־דענבורג'ן".

דער „אילוסטראוואני קוריער" שטעלט זיך אפ אויף די רייבונגען און רעכטען לאגער וועגען א געמיינזאמער קאנדי־דאטור. הינדענבורג איז נישט מסכים ארויסצושטעלען היטלער'ן און די היט־לעריסטען האסען און דער שטיל הינדענ־בורג'ן. אבער נישט קוקענדיג דערויף, מיינט די צייטונג, אז די רעכטע האל־טען זיך און פרינציפ „בעזונדער מאר־שירען, צוזאמען שלאגען", ד. ה. אין דער ערשטער אפשטימונג וועלען די היטלעריסטען און די דייטש־נאציאנאלע

געהן בעזונדער, אבער ביי די צווייטע וואהלען וועלען זיי געהן צוזאמען. דער־בער איז די דאזיגע צייטונג נישט אזוי זיכער און זיג פון הינדענבורג'ן. די „שטאלהעלם" איז אוועק פון איהם, די סאציאל־דעמאקראטיע שווייגט נאך דער ווייל, בלויז די דעמאקראטען האבען זיך געשטעלט ענטשידען אויף הינדענבורג'ס זייט. אלע איבריגע פארטייען האבען דערוויל נאך נישט ענטשילדיג פארמי־לירט וועמען זיי שטיצען.

„עס איז זעהר כאראקטעריסטיש די טאקטיק פון גענעראל גרענער, וועל־כער האט גראד איצט ארויסגעגעבען א פעראררנונג, אז מ'קען אננעמען אין דער „רייכסווערר" היטלעריסטען. מאס איז איז פאקטיש די בעציהונג פון ברי־נינג'ס רעגירונג צו היטלער'ן און זיין פארטיי?"

* * *

די „גאזעטא ווארשאווסקא" איז בע־גייסטערט פון נצחון פון די ענדעקעס, בעת די לעצטע וואהלען און „בראטניא פאמאץ'" פון ווארשאווער אוניווערזיטעט און פאליטעכניקום, זי זאגט דערביי אראפ א פארציע מוסר די אקאדעמי־קער פון סאנאציע־לאגער, וועלכע האבען, זייענדיג אין דער מינדערהייט בע־נוצט אין קאמף אזעלכע נישט־קריסטי־שע מיטלען ווי ברעכען שטוהלען, טרעפ־רען־באמבעס א. ד. גל.

די ענדעקעס רעדען וועגען דער נישט עטישקייט פון די אקאדעמיקער! צי איז דאס נישט די גרעסטע איראניע? אבער זיי זענען אזוי פערשיאור'ט פון זיג, אז זיי פערגעסען, אז זיי שלאגען זיך אליין.

וועגען מיטעלשטאנד־קאלאניזאציע קיין א"י

קאמוניקאט פון דער פוילישער רעפרעזענטאנץ אין דער יודישער אגענץ

ווארשא. (יטא) אין לאקאל פון דער יודישער אגענץ איז פארגעקומען די אנגעקינדיגטע בעראטונג פון פאר־שטעהער פון ווירטשאפטליכע אינסטי־טוציעס און פעראינטערעסירטע פערזא־נען, וואס איז צונויפגערופען געווארען דורך דער רעפרעזענטאנץ פון דער יו־דישער אגענץ אין פוילען מיט'ן צוועק ארומצורעדען די מעגליכקייטען פון בע־זעצען זיך אין פאלעסטינא פאר עלע־מענטען פון יודישען מיטעלשטאנד אין פוילען.

די בעראטונג האט געעפענט און נא־מען פון פרעזידיום פון דער אגענץ־רע־פרעזענטאנץ דער פרעזעס ה' לעאן לע־ווימע, וועלכער האט אין א לענגערער רעדע אויפגעקלערט דעם צוועק פון דער בעראטונג. ארומרעדענדיג די בויז־אוצ־טיגע ענטוויקלונג פון דער היימישער אינדוסטריע אין א"י, וועלכע האט א דאנק דער איניציאטיווע פון די פוילישע יודען אין די לעצטע יאהרען אנגענומען א ברייטען אומפאנג, ווייזט אן ה' לעווי־טע אויף די איצט־געגענדערטע ווירט־שאפטליכע בעדינגונגען אין ארץ־ישראל, וועלכע קאנען ביי א געהעריגער ארגאניזאציע און גרינדליכער אויספאר־שונג פון די אפזאץ־מעגליכקייטען, גע־בען בעשעפטיגונג א גרויסער צאהל פא־מיליעס פון יודישען מיטעלשטאנד אין פוילען. צו דעם צוועק דארף געוועהלט ווערען א קאמיסיע, וואס זאל זיך פער־נעמען מיט בעשטימען דעם פראגראם און ארגאניזאציע פון דער אינפארמא־ציאנס־עקסקורסיע קיין א"י, און וועל־כער עס וועלען זיך בעטייליגען פאר־שטעהער פון דער מיטעלער און קליינער אינדוסטריע, כדי אויסצופארשען די ארטיגע בעדינגונגען.

פון די אנוועזענדע האבען 7 פערזאן אויסגעדריקט די גרייטקייט צו בעטייליגען זיך אין אנ'עהנליכער אינפארמא־ציאנס־רייזע קיין ארץ־ישראל.

לסוף איז געוועהלט געווארען א קא־מיסיע פון 9 פערזאן, וועלכע וועט אין משך פון 2 וואכען זיך פערנעמען מיט'ן ארגאניזירען די עקסקורסיע און בעשטי־מען איהר פראגראם. דער צוזאמענ־שטעל פון דער עקסקורסיע וועט בעזונ־דער געמאלדען ווערען.

פון פויליש־ארץ־ישראל'דיגער האנדעלס־קאמער

אנמייל פון „וויזא" אין דער עקסקורסיע קיין א"י

ווארשא. (יטא) צווישען די פער־זאנען, וועלכע האבען אנגעקינדיגט זייער אנטייל אין דער עקסקורסיע קיין ארץ־ישראל, וואס ווערט ארגאניזירט דורך דער פויליש־פאלעסטינישער האנ־דעלס־קאמער און וועלכע פאהרט אפ פון ווארשא דעם 16־טען מערץ ד. י. געפינען זיך 10 פרויען פון דעם פויליש־שען „וויזא"־פערבאנד מיט דער פארזי־צערין פון „וויזא" פרוי ד"ר סאלאמעא לעווינזע בראש.

די מיטגלידערינס פון „וויזא" וועלען אין ארץ־ישראל בעזוכען אלע „וויזא"־אינסטיטוציעס און וועלען אויפגענומען ווערען דורך דעם „וויזא"־קלוב אין תל־אביב.

ווייטערע איינשרייבונגען צו בעטלי־גען זיך אין דער עקסקורסיע ווערען אנ־גענומען אין סעקרעטאריאט פון „וויזא" (טוואַרדאַ 15).

בעשלוסען פון דער פאריזער רעוויזיאניסטען־קאנפערענץ

פאריז, (י.ט.ע.) אויף דער זיצונג פון דער רעוויזיאניסטישער עקזעקוטיווע איז צוו. אנד. בעשלאסען געווארען צו פערעפענטליכען אינגיכען א פאליטישע ערקלערונג. וואס זאל אפיציעל פרע־ציזירען דעם שטאנדפונקט פון רעווי־זיאניסטען־פערבאנד לגבי דער לאגע אין ארץ־ישראל און דעם אלגעמיינעם מצב פון ציוניזם. אין קורצען זאל

אויך פערעפענטליכט ווערען א „שווארץ בוך" וואס זאל ענטהאלטען פערשי־דענע דאקומענטען, וואס בעווייזען דעם מאנדאט־ברוך מצד דער ענגלי־שער מאנדאטאר־מאכט.

די רעוויזיאניסטישע וועלט־קאנפע־רענץ איז בעשטימט געווארען אויף דעם 24־טען יולי. וואהרשיינליך וועט די פארקומען אין וויען.

ווייטערער פרוב פון דער שפאנישער רעגירונג צוצוציהען דעם יודישען עלעמענט אין מאראקא

מאדריד, (י.ט.ע.) די שפאנישע רעגירונג האט נאמינירט פראפ. באוער אלס אינספעקטאר פון יודישען שול־וועזען אין מאראקא. די שאפונג פון א ספעציעלען אינספעקטאראט פאר די יודישע שולען האט א פאליטישע בע־

דייטונג. דאס איז א ווייטערער פרוב פון דער שפאנישער רעפובליק איי[נ]צוווארצלען אין מאראקא שפאנישע קול־טור און דערנעטערן דאס שפאנישע יודענטום צו זיין אמאליגען היים־לאנד.

אפגעלעגט דאס נייע עסטרייכישע סטודענטען־געזעץ

וויען. (י. ט. א.) די נייע עסטריי־כישע רעגירונג האט צו דער איצטיגער סעסיע פון פארלאמענט פארגעשטעלט דאס ראסען־סטודענטען־געזעץ, וואס איז אויסגעארבייט דורך דער פריהעריגער רעגירונג. וואהרשיינליך וועט דאס סטו־

דענטען־געזעץ דורכ'ן פארלאמענט בע־האנדעלט ווערען ערשט אין אפריל. ווי עס שיינט, איז די רעגירונג נישט זיכער, אז זי וועט האבען פאר דעם געזעץ די נויטיגע פארלאמענטס־מעה־הייט.

דער שעפער פון סקויטינג

לארד ראבערט באועל, דער גרינדער פון דער סקויטען־בעוועגונג, איז דעם 22. פעברואר אלט געווארען 75 יאהר. די סקויטען־בעוועגונג האט ארומגענומען די גאנצע וועלט און עס איז נישטא היינט צו טאג א לאנד און א פאלק, וואס זאל נישט האבען זיין סקויטינג. אויך צווישען דער יודישער יוגענד איז די סקויט־בעוועגונג אין פערשידענע פאר־מען געווארען שטארק פאפולער.

אויסטראלישע ציוניסטען פלאנצען א וואלד

צום אנדענק פון גענ. סער מאנאש

מעלבורן, (י.ט.א.) די אויסטרא־לישע ציוניסטישע פעדעראציע האט געשלאסען אנ'אבמאך מיט דעם הויפט־דירעקטאריום פון קרן־קימת־לישראל וועגען פלאנצען א וואלד אויפ'ן קרן־קימת־בארען אין חיפה־קרייז צום אנ־דענק פון דעם יודישען גענעראל סער דזשאן מאנאש, וועלכער איז בעת דער וועלט־מלחמה געווען הויפט־קאמאנדיר פון די אויסטראלישע בעוואפענטע קרעפטען און איז, ווי בעקאנט, גע־שטארבען מיט א יאהר צוריק.

פראצעס געגען די אונטער־צינדער פון יוד. קווארטאל אין סאלאניקי

סאלאניקי. (יטא) אויף דעם 2. אפריל ה. י. איז בעשטימט געווארען דער פראצעס. פון 29 פערזאן פון דער גריכישער נאציאנאל־ליגע, וואס ווערען בעשולדיגט אין ארויסרופען די אנטי־יודישע אונרוהען און אונטערצינדען דעם יודישען קווארטאל און סאלאניקי אין יוני ה. י.. כדי אויסצומיידען אנטי־יודי־שע דעמאנסטראציעס, וועט דער פרא־צעס פארקומען נישט אין סאלאניקי, נאר אין דעם קליינעם שטעטעל וועריא און קרייז סאלאניקי.

לאדזער טאגעבלאט

„Lodzer Tageblat", Łódź, Piotrkowska 16 Skz. poczt.

טעלעפאנען: רעדאקציע 160-57, אדמיניסטראציע 100-47

דער רעדאקטאר נעמט־אן פון 6 ביז 7 אין אווענד

נישט בעשטעלטע מאנוסקריפטען ווערען נישט צוריקגעשיקט.

...וניזם אין בינע

...שאנכאיער קארעספאנדענט פון ...רק טיימס" האט טעלעגראפירט, ...קאמוניסטען האבען איצט גרויס ...און בינא. אין דער צייט, וואס ...האט פערלאפט מאנדזשוריען ...ט אויך צו פערלאזען אנדערע ...פון בינא, פיהרען די בינעזישע ...סטען מלחמה נעגען דער נאציא־ ...ישער רעגירונג און פערלאפען ...ווען דעם צפון־טייל פון בינא. ...אמוניסטען בעהערשען כמעט די ...דרע בינעזישע פראווינצען, הופע, ...און קיאנקסי. זיי ארגאניזירען און ...טעט און דערפער פון די דאזיגע ...צען „סאוויעטען" און זיי האבען ...נגע ארמעע פון 48 טויזענד סאל־

...טשיאנג־קאי־שעק, דער פריהער־ ...פרעזידענט פון דער נאציאנאליס־ ...רעגירונג פון בינא האט געזאגט ...בען א מלחמה נעגען די קאמו־ ...מיט'ן צוועק זיי צו פערטרייבען ...נעגענדען, וואס זיי האבען פער־ ...און ער האט די ערשטע צייט ...ערפאלג. ווען יאפאן אבער איז ...דרונגען קיין מאנדזשוריען, איז ...יאנאליסטישע רעגירונג געצוואונ־ ...ען אפצושטעלען איהר קאמף גע־ ...קאמוניסטען און וואס מעהר זי ...ארען פערנומען מיט יאפאן, אלץ ...רעלער זענען געווארען די קא־ ...ען.

...פערלויף פון די לעצטע עטליכע ...ן און די קאמוניסטען געלונגען ...צו פערלאפען פיל שטעט און ... וועלכע זיי האבען פריהער גע־ ...רלאזען.

...אציאנאליסטישע רעגירונג איז ...משטאנד גלייכצייטיג צו פיהרען ...אויף צוויי פראנטען: אן נעגען ...אן נעגען איהרע איינענע קא־ ...ן, וועלכע בעפאלען איהרע אר־ ...ון הינטען.

...ז קיין פראגע נישט, אז די קא־ ...ן האבען איצט אין בינא מעהר ... זיי האבען געהאט מיט א

יאהר צוריק. צו דרינגען אבער פון דעם, אז בינא איז איצט אויפ'ן וועג פער־וואנדעלט צו ווערען אין א קאמוניסטי־שער מלוכה, איז פריהצייטיג. די דריי פראווינצען, וואס די קאמוניסטען הא־בען פערלאפט, שטעלען מיט זיך פאר א גאנץ קליינעם טייל פון דער ריזיגער בינעזישער איסטעריע. די בעפעלקערונג פון די דאזיגע פראווינצען בעשטעהט אמעט אויסשליסליך פון אונוויסענדע פויערים, וואס האבען אפילו נישט דעם טונגרעסטען בעגריף וועגען קאמוניזם.

און די אנדערע טיילען פון בינא איז דער קאמוניסטישער איינפלוס אויף די מאסען אויצט א סך, א סך קלענער. ווי ער איז געווען מיט א יאהר 3—4 צוריק.

דעמאלט איז דער „קאמאנטאנג", די רעוואלוציאנערע נאציאנאליסטישע פאר־טיי פון בינא, געווען ענג פערבונדען מיט רוסלאנד, און די פאליטיק פון דער נאציאנאליסטישער רעגירונג איז דיק־טירט געווארען פון מאסקווא. זינט דאן אבער זענען פיל וואסערן פערלאפען. די מעהרסטע פיהרער פון „קאמאנטאנג" זענען איצט פיינדליך געשטימט צו רוס־לאנד און אפילו די פון זיי, וואס זענען פאר דעם, אז בינא זאל אנהאלטען פריינדליכע בעציהונגען מיט רוסלאנד, זענען אויך פיינטע געגנער פון קאמו־ניזם.

די קאמוניסטען זינגען איצט און בינא דערפאר, וואס די נאציאנאליסטישע רעגירונג האט קאנצענטרירט אלע איה־רע קרעפטען אויף אפצושלאגען די אטאַ־קעס פון יאפאן. מיט איהרע איינענע קאמוניסטען האט זי שפעטער פערטיג צו ווערען. צי דער חשבון איז א ריכ־טיגער אדער נישט, נעמען מיר זיך נישט אונטער צו אורטיילען. אבער אלע, וואס זענען בעקאנט מיט דעם, וואס עס קומט איצט פאר אין בינא, בעהויפטען און איין קול, אז [illegible] איז היינט צו טאג א סך ווייטער פון באלשעוויזם, ווי זי איז ווען עס איז געווען.

פ—ר.

...ר יאפאנישער שפיאן אין רוסישען גענעראל־שטאב

סענסאציאנעלע זכרונות פון א רוסישען אפיציר

...וי האט זיך צוגעהערט מיט ...פטען אטעם. ער איז ענטשוו־ ...רען און איז געלעגען. א ווילע ...וצלינג האט די פרוי דער־ ... אויסגעשריי: „באגושי"! — ...נציג יאפאנישע ווערטעל, וואס ... בעקאנט געווען פון די צייט...

...וי איז געווארען אויפגעציטערט. ...רק האט איהר אזוי שטארק ..., אז מ'האט געקענט מערקען. ...פוישענע קאלדרע בעוועגט זיך ...אפטער הארץ־קלאפעניש. מיט־ ...האט זי זיך דערמאנט, ווי דעם ...ס קאלעגען האבען איהם אין ...אנגערופען מיט פערשידענע נע־ ... יאפאנישע גענעראלען, און ...ייז האט ביי איהר געוומען ...ען א חשד, אז דער אפיציר, ...גט איצט ביי איהר אין צימער, ...אפאנער.

...ער האט פארזיכטיג אנגעקלאפט ... די פרוי איז אראפ אין האט ...

...קאטילדעשקע, דאס ביזשו? — ...ך דערהערט א שטיל שעפטשען ...פרויען, שטים — דו שלאפסט ניט? ...ארייין צו מיר אויף א רגע. ... איז איצט פארהאן ליאנקע, ...ינקט אבריקאטין.

...ט, איך געה טאקע צו דיר. איך ...ר צו דערצעהלען זעהר א טשע־ ...אך. ווארט א ווילע, איך טו ... מיין גאסט, דער אפיציר, שלאפט ...ווי א געהרג'עטער.

... קלאטילדע איז אריין צו איהר ...ן אין צימער, האט זי געטראפען ...איהר גוטען בעקאנטען, דעם גע־ ...ם געהיים־אגענט ליאנקע, וועל־ ...ין אין דעם דאזיגען הויז געוועזען ...נער בן־בית. ליאנקע איז ברייט־ ...עזצען אין א טעל און האט ... ארומיגע מיידך דערצעהלט ...ע אמאליגע הצ'ישע מעשים ...יאפען פערברעכער.

...וויסע. ליאניא. האט קלאטילדע

זיך אפגערופען. ביי מיר איז איצט פא־ראן א מאדנער גאסט.

— המ... געוויס עפעס א וושיליק.

— ניין, נישט קיין זשוליק, נאר עפעס א מאדנער אפיציר.

— זאג דאס נישט קלאטילדע — האט ליאנע זיך אפגערופען — פאראן א סך אפריסטען, וואס פערקליידען זיך פאר אפיצירן.

דאן האט די פרוי אנגעהויבען אויס־דערצעהלען אלץ. וואס זי האט געזעהן און געהערט פון דאזיגען אויסטערלי־שען אפיציר. זי האט דערצעהלט, אז די קאלעגען זיינע האבען איהם אפט אנגערופען מיט די נעמען פון יאפאני־שע גענעראלען און אויך, אז ער האט פון שלאף געשריגען „באנזא" (א יאפא־נישער „הורא").

— הער נאר, דו, ס'איז טאקע אלץ אמת, וואס דו דערצעהלסט? — האט ליאנקע האסטיג א פרעג געטון און אין די אויגען האבען זיך איהם אנגעצונ־דען פייערלעך.

— אויף מיין עהרנווארט. זאל איך

פון דעם ארט נישט אוועקגעהן, אויב איך זאג ליגען — האט קלאטילדע זיך געשוואוירען, געה אליין און גיב א קוק דורכ'ן שליסעל־לאך, איך זאג דיר, אנ'אמת'ער יאפאנער.

ליאנע האט זיך אויפגעשטעלט און מיט אנ'ערנסטע מינע גענומען ארויפ־ציהען זיין ראק.

— קוים — האט ער ענטשלאס'ן אויסגערופען — ווייסט אפשר, מיט ווע־מען ער איז דא אהער געקומען? קום מיר וועלען פרעגען.

פון דער גאנצער ביינאכטיגער קאמ־פאניע איז אין לאקאל געבליבען בלויז דער שיכור'ער שטראלמאן מיט רויט־פערגאסענע אויגען. קוים איבערדרע־הענדיג מיט דער צונג, האט ער ארויסגע־ברומט:

— וואס פאר אנ'אפיציר, שדים וויי־סען, ווער ער איז. איך שאנטען „בון־" האט ער זיך צו אונז צוגעזעצט ביים טישל. פון וואנען ער נעמט זיך, ווייס קיינער נישט.

ליאנע האט זיך ענטשולדיגט און איז אפגעטרעטען פון פער'שיכור'טען שטראלמאן. ער האט בעוויזען זיך איינ־צוקוקען אין פנים פון שלאפנדיגען

אפיציר. ער איז באלד ארויס אויפ'ן גאניק און אנגעהויבען פייפען אין זיין סיגנאל־פייפעל, ארויסצורופען פא־ליציי.

דער אפיציר האט פלוצלונג זיך אויס־געטשיכעט. אזוי ווי עפעס א געהיימע און בעפעלערישע שטים וואלט צו איהם געזאגט: „שטעה אויף". די פאר שעה שלאפען האט איהם א ביסעל אויפגע־פרישט. ער האט קוים־כל א קוק־געטון מיט פערדאכט אויפ'ן אפענשטעהענדי־גען טיר'ל. איהם האט זיך אויסגעדוכט, אז עמיצער האט איהם נאכשפיאנירט בעת'ן שלאף.

עס איז שוין געווען ליכטיג דורכ'ן צעפפענטען לאדען האט אין צימער אריינגעשטראהלט דער ליכטיגער פריה־מארגען. ער האט זיך ארומגעקוקט. די פרוי איז געזעסען נעבען ביים טישעל, פערטראכט און שטילשווייגנ־דיג. זי האט געווארפען צושראקענע בליקען אויף איהר גאסט, דעם אפיציר.

— וואס האט פאסירט? — האט דער אפיציר מיט צעדרודערונג געפרעגט — הער נאר, וואס האט דא פאסירט?

(דאס ווייטערע קומט)

וואשינגטאן־פלאץ אין בערלין

לכבוד דעם ז־טען פרע־זידענט פון דער אמערי־קאנער רעפובליק דזשארזש וואשינגטאן, וואס זיין 200־טער געבורטס־טאג איז נעכטען אין אמעריקא געפייערט געווארען מיט גרויס פאראד, האט מען אין בערלין דעם פלאץ פאר'ן לערטער באהן־הויף אנגערופען אויף זיין נאמען

רעפעראַט פון ד"ר וואָלפגאַנג פאָן ווייזעל אין לאָדז

דער פּלאַן פון מופטי. — קליין-ציוניזם און גרויס-ציוניזם. — נאַציאָנאַלע אויטאָנאָמיע, אָדער אַ אייגענע מלוכה? — די לאַגע אויפ'ן מזרח. — די שטערבליכקייט און קינדערלאָזיגקייט ביי יודען. — אַסימילאַציע פון יודישען פּראָלעטאַריאַט. — די קומענדיגע וועלט-מלחמה און די בעפרייאונג פון ארץ ישראל.

מאָנטאַג האָט דער בעקאַנטער זשור-נאַליסט און רעוויזיאָניסטען-פיהרער ד"ר וואָלפגאַנג פאָן ווייזעל געהאַלטען אַ רעפעראַט אין „הזמיר" א. ד. ט. „אַ אַראַבישע צו אַ יודישע מלוכה אין ארץ ישראל", און אָנהויב פון עפעראַט שטעלט זיך ד"ר ווייזעל אָפּ אויף דער ידיעה, וואָס האָט זיך לעצטענס דורכ-געטראָגען אין דער יודישער פּרעסע וועגען אַראַבישער פאָרשלאַג צו קומען פלומר'שט צו אַ פערשטענדיגונג מיט יודען אין א"י.

די דאָזיגע ידיעות שטיצען זיך אויף 2 פאַקטען, וואָס האָבען אין פלוג נישט קיין שייכות צווישען זיך, אָבער זענען דאָך ענג פערבונדען. 1) די אַראַבישע עקזעקוטיווע זאָל זיך האָבען ערקלערט פאַר גרייט צו קומען אויף אַ קאָנפערענץ מיט יודען; ביי אַ רונדען טיש און 2) דער מופטי זאָל האָבען אַרויסגעשטעלט זיי-נע אייגענע בעדינגונגען, אויף וועלכע ער איז גרייט צו קומען צו אַ שלום.

אָבער איידער דער רעדנער מאַכט דעם אויספיהר, גיט ער אַן'איבער-בליק איבער'ן לעצטען ציוניסטישען קאָנגרעס, וואָס האָט געצוואונגען די רעוויזיאָניסטען אָנהויבען צו פיהרען אַ זעלבסטשטענדיגע ציוניסטישע פּאָלי-טיק, אונאָפּהענגיג פון דער עקזעקוטיווע ווייל זייער פאָרערונג, אַז דער קאָנגרעס זאָל גענוי פאָרמולירען דעם ענדע-ציל פון רעוויזיאָניזם, איז נישט ערפילט גע-וואָרען. דער דאָזיגער שטרייט צווישען רעוויזיאָניסטען איז געווען לשם שמים, אַ מחלוקה פון בית שמאי און בית הלל. די רעוויזיאָניסטען האָבען נישט געקענט מיטאַרבייטען מיט דער עקזעקוטיווע, וואָס עס זיצען מענשען, וואָס ווילען גאָר עפּעס אַנדערש. וואָס פערשטעהען דאָס באַזעלער פּראָגראַם נישט אַלס די הערצלישע אויפפאַסונג פון ציוניזם, נאָר עפּעס

קליין-ציוניזם

נישט קיין נאַציאָנאַלע היים און די גרע-נעצען פון ארץ ישראל, נישט אויסשלי-סענדיג עבר הירדן, נאָר אַ נאַציאָנאַלע היים אין ארץ ישראל.

מיר זענען גרייט געווען מסכים צו זיין, אַז ווייצמאַן זאָל בלייבען, אַז עס זאָלען ווייטער געמאַכט ווערען די סאָ-ציאַליסטישע עקספּערימענטען, וואָס קאָסטען אָפּ אַ סך געלד, אפילו דער קאָנ-גרעס זאָל קלאָר פאָרמולירען דעם ענד-ציל פון ציוניזם, אָבער מען האָט בע-שטעלט פון א"י אַ טעלעגראַמע, אַז ווען דער קאָנגרעס זאָל אָננעמען אַזאַ רעזאָ-לוציע, דאַן קענען אויסברעכען פּאָגראָ-מען און דער קאָנגרעס האָט זיך דער-פאַר דערשראָקען.

דאָס הייסט אָבער דער סוף פון ציו-ניזם. מיר ווילען אויף קיין פשרות נישט געהן. אויב נאָר 10 פון אונז וועלען בלייבען, וועלען זיי!

זיי ראַטעווען דאָס יודענטום

כל זמן די פּאָספאָלד-דעקלאַראַציע וועט נישט אָפּגעשאַפט ווערען, קאָנען מיר מיט דער עקזעקוטיווע נישט מיטאַר-ביימען.

פאַרוואָס זענען מיר אַזוי קאָנסעק-ווענט?

דער פּלאַן פון מופטי איז נאָך מיט 7 יאָהר צוריק בעקאַנט געווען אין א"י. בן-גוריון האָט דעמאָלט אין ירושלים געליינט אַ רעפעראַט, אין וועלכען ער איז אַרויסגעטרעטען מיט'ן פאָרשלאַג צו שאַפען אַ יודישע טעריטאָריאַלע אוי-טאָנאָמיע אין א"י.

דער רעדנער בעווייזט דאָ מיט פאַק-טען פון דער אויטאָנאָמיע אין עסטרייך, אַז אַ טעריטאָריאַלע אויטאָנאָמיע קאָן נישט גאַראַנטירען אַ פרייע זעלבסטשטענ-דיג לעבען פאַר אַ פאָלק. דאָס קאָן נאָר גאַראַנטירען אַ שטאַטליך לעבען, אַ מלוכה.

דאַן שטעלט זיך ד"ר ווייזעל אָפּ אויף בן-אבי'ס פּראָיעקט וועגען קאַנטאָנען, וואָס האָט בשעתו געבראַכט דערצו, אַז די רעוויזיאָניסטען האָבען ביי איהם צו-גענומען די רעדאַקציע פון „הדואר" און האָבען ביי גרויסע שווערינקייטן אָנגעהוי-בען אַרויסגעבען אַן'אייגענע צייטונג „העם", נישט וועלענדיג בשום אופן גע-העז אויף קיין שום פשרות אין דער פראַגע וועגען א"י.

א"י מוז זיין

די פאהו

פאַר'ן גאַנצען יודישען פאָלק און נישט בלויז אַ קאָנסאָלידירטער ישוב.

דערביי האָט בן-אבי'ס פּלאַן נאָך גע-האַט אַ סך מעלות לגבי דעם פּלאַן פון מופטי, ווייל ער האָט גאַראַנטירט אַ גע-שלאָסענעם שטח מיט דער איינגעבאַהנ-גען אין מיט ירושלים און חיפה, דער מופטי וויל אָבער אויסמיילען די דאָזיגע שטעט, די באַהן, און נאָר איבערלאָזען די פּאַר קאָלאָניעס.

דער רעדנער קריטיקירט זעהר שאַרף די טעטיגקייט פון דער „הסתדרות" מיט דער פּאָליטיק פון די אַרבייטער-פיהרער אַרלאָזאָראָוו און בן-גוריון. ער קריטי-קירט אויך שאַרף דעם „ברית-שלום" און קומט צום אויספיהר, אַז ווען דער מופ-טי'ס פּלאַן זאָל פערווירקליכט ווערען, וואָלט עס בעדייט אַ טויט פאַר'ן ציוניזם לאָמיר זיך אַ וויל פאָרשטעלען, אַז די קאַנטאָנען זענען שוין געשאַפען געוואָ-רען און עס קומען בעדואינער אין יו-דישען קאַנטאָן און פערלאַפען דעם נאַ-ציאָנאַל-פאָנד-באָדען. וואָס וואָלט דאַן געווען? דער מופטי וואָלט דאַן נאָטיר-ליך גע'טענה'ט, אַז ער קאָן גאָרנישט טון, ווייל נישט ער, נאָר די בעדואינער האָבען געבראַכען דעם אָפּמאַך. עס קאָן דעריבער נישט זיין קיין שום בעוואָרע-נוש, אַז אַזאַ פערשטענדיגונג זאָל האָבען אַ פעולה. ווען קערענסקי וואָלט געווען געהאַט געלאָסען שלום מיט'ן צאַר, וואָלט ער סיי ווי שפּעטער אַראָפּגעזעצט געוואָרען דורך טראָצקי און לענינ'ען.

איך האָב 7 יאָהר פערבראַכט אין אַזיען און האָב זיך איבערצייגט, אַז מען קאָן נישט שלום מאַכען מיט די אַראַ-בער, ווייל זייער בעוועגונג איז נאָך אין גאַנג פון אויפקום און האַלט זיך בסדר אין בייטען.

נאָך אַן'אַנאַליז וועגען דער פּאָליטי-שער לאַגע אויפ'ן מזרח געהט דער רעד-נער איבער צו שילדערן די שווערע לאַ-גע פון יודישען פאָלק אין די לענדער, וואו עס לעבט און בעווייזט מיט צי-פערן וועגען דער שטערבליכקייט און געבורטען ביי יודען, אַז מיר שטאַרבען אויס און די איינציגע האָפנונג איז נאָר אַ קאָנצענטרירט יודיש מאַסען-לעבען אויף אַן'אייגענעם טעריטאָריום.

דאָס יודישע פאָלק האָט זיך דערהאַל-טען אַ דאַנק זיין שטאַרקען ווילען צו לעבען, אָפּהיטענדיג העלינג די ערשטע מצוה פון דער תורה. היינט איז ביי יו-דען איינגעפיהרט געוואָרען דער מנהג פון קינדערלאָזיגקייט, וואָס דראָהט מיט אונטערגאַנג. בלויז אין ארץ-ישראל, וואו עס ווערט געשאַפען אַ נייע יודישע ווירק-ליכקייט איז דער צוואַקס פון דער בע-פעלקערונג זעהר גרויס. בעת אין ווען שמד'ען זיך אויס יעהרליך פון דער יו-דישער קהלה דורך שמד און געמישטע חתונות 2000 נפשות, מאַכט אויס אין א"י דער נאַטירליכער צוואוקס 4000 נפשות. די דאָזיגע ציפערן בעווייזען, אַז נאָר א"י איז מסוגל צו זיין אַ רעטונג פאַר'ן יודישען פאָלק.

אויב די געמישטע חתונות אין די מערב-לענדער ברענגען דעם אונטערגאַנג פאַר'ן יודישען פאָלק, איז נאָך פיל גרע-סער די סכנה פאַר'ן גרויסען יודישען קבוץ אין רוסלאַנד דורך דער

אַסימילאַציע פון פּראָלעטאַריאַט

מיר מוזען דעריבער אויפשטעלען אַ שייד-וואַנד צווישען רויט און בלוי-ווייס.

איבערגעהענדיג צו רעדען וועגען די סיבות פאַרוואָס דאָס יודישע פאָלק האָט אויסגעהאַלטען אַלע רדיפות פון מיטעל-אַלטער און זיך נישט געלאָזט בעזיגען פון קריסטענטום, ווייזט ד"ר ווייזעל אָן, אַז דאָס איז געשעהען אַ דאַנק דער גע-זונדער יודישער פילאָזאָפיע, וואָס איז אויסגעדריקט אין געדאַנק „עץ חיים הוא למחזיקים בה". די יודישע תורה איז געווען אַ תורה פון לעבען אויף דער ערד און נישט קיין צוזאָג פון יענע וועלט. דערפאַר רופען מיר רעוויזיאָניסטען צו-ריק צו דער יודישער תורה און צו אַ לעבען אין אַן'אייגען לאַנד מיט אייגענע געזעצען. און דאָס וועט מען נישט דער-גרייכען כל-זמן מיר וועלען אין א"י זיין אין דער מינדערהייט. מיר מוזען קומען צו מאַכט.

אומפעריאַליזם? מיר זענען נישט קיין גרעסערע אימפעריאַליסטען ווי דוד המלך. ער האָט אויך געהאַט די זעלבע טאַקטיק. מיר

די נייע ראַסע

וועלען בויען ארץ-ישראל.

דער רעדנער געהט דאַן איבער צו רעדען וועגען דער פּאָליטישער לאַגע אויף דער וועלט און קומט צום אויס-פיהר, אַז די מלחמה פון יאַפּאַן מיט כינא איז נאָר אַ סיגנאַל צו אַ נייער וועלט-מלחמה, וואָס וועט אַרויסגערו-פען דורך די גרויסע מלוכות געגען סאָ-וויעט-רוסלאַנד. אין דער נייער וועלט-מלחמה וועט ענגלאַנד האָבען געגען זיך די אַראַבער און קורדען און זי וועט אונז דעריבער דאַרפען צו פערטיידיגען איהר באַגדאַד-באַהן און די מאָסול-רעהרען. דאַן ווען מיר וועלען קאָנען צושטעלען אַ לעגיאָן נישט פון 15 טויזענד מענשען, נאָר פון הונדערט טויזענד, וועט ענגלאַנד מיט אונז רעוויזיאָניסטען אונטערהאַנד-לען און פאַר'ן פרייז פון דער מיליטערי-שער שטיצע, וועט זי אונז געבען א"י.

דערצו מוזען מיר זיך אויצט פאָרבע-רייטען. קודם מוזען מיר וויסען, וואָס מיר פערשטעהען אונטער'ן אויסדרוק „נאַציאָנאַלע היים" אין א"י און דאַן מוזען מיר זיין גרייט צו נעמען א"י אויפ'ן זעלבען אופן, ווי עס טוען עס אַנדערע פעלקער, ווי עס האָט דאָס גע-טון יהודה המכבי. מען דאַרף בענייען דעם לאָזונג: „נהיה ככל הגויים בית ישראל".

צי וועט ביליגער ווערען עלעקטרי[ע]

(ב) ווי בעקאַנט, האָט דער שטאָט-ראַט אויפגעפאָדערט דעם מאַגיסטראַט, ער זאָל אויסווירקען, אַז די עלעקט-טראָווניע זאָל פערביליגערן דעם פּרייז פון עלעקטרישען שטראָם. דעם ענין וועט די פערוואַלטונג פון דער עלעקט-טראָווניע בעטראַכטען אָנהויב מערץ.

אויב די פערוואַלטונג וועט נישט שטעהן צו פערביליגערן דעם [...] פון עלעקטריע, וועלען די פראַ[...] נעלע פעראייניגען אונטערנעמען אַקציע און אָרגאַניזירענדיג פאַר צוועק אַ בירגער-קאָמיטעט.

לאָדזער יודישער קאַמעראַל-טעאַטער

אַלעע 1-טער מאַי 2 № — דיר.: דוד צעלמייסטער און א. בעזמאַן.

גאַסטשפּילן פון לאָדזשער קאַמעראַל- און קליינקונסט-טעאַטער

„אַררט"

קינסטלעריש. אנפ.: מ. בראָדערזאָהן.

היינט מיטוואָך 1 פאַרשטעלונג 9.45 אָוונד

ווידערהאָלונג פון דער פייערליכער פּרעמיערע פון 25-טען יובילעאום-פּראָגראַם א. נ.

„שמחות ביי יודען"

אין 2 טיילען 14 בילדער

1) פּראָלאָג, 2) בין מנחה למעריב, 3) וואַלס, 4) קבצנזאָן און הונגערמאַן אין 1932, 5) וויאָ פערדעלעך... 6) אבר'ש און דאַברוש, 7) שמענדריקעס 8) גנראַנגעל, 9) שרה באַנדע, 10) אַלע זענען גוט 11) אינדראַ, 12) ר[...] לחופה, 13) דער אַ עסטאַנט פון נאָוואָמיעיסקאַ גאַס, 14) לאָדז אויפן הימ[...]

טעקסטען: מ. בראָדערזאָן, י. אַבערזשאַנעק, א. גאָלדפאַדען, פ. פיאַדאַראָוו. מוזיק-קאָמפ.: דוד בייגעלמאַן, פ. לישט, און פאַלקס-מאָטיוועו. דעקאָראַציעס און קאָסטיומען: דינה מאַטיס. — רעזשי: ש. דזשיגאַן און י. שומאַכער. — קאָנצערט-מייסטער: ש. בייגעלמאַן, בינע-אינספּ.: מ. קאָן.

ס'בעטייליגן זיך (לויט א.ב.): ש. גאָלדשטיין, מרים דאָלפּקאַ, ש. דזשיגאַן, שיינע מרים, צילי סטאַל, מ. פעטערמאַן, ל. פּולאַווער, מ. קאָן, י. ריינגלאַס, י. שומאַכער, י. שיפּער און אַ קינסטל. טאַנץ-קוואַרטעט.

די קאַסע איז אָפען פון 6 אָוונד

דזשעק רעכטצייט אַלס „יאַנקעלע כוואַט"

באַלד נאָך דער ערשטער פאָרש[טעל]לונג האָט דער לאָדזער טעאַטער-[עולם] זיך איבערצייגט, אַז דזשעק רעכטצ[ייט] איז טאַקע אַ יונגער, פעהיגער אַרט[יסט] מיט אַ ברייטען פערנעם. דזשעק רע[כט]צייט, ווען ער בעווייזט זיך אויף [...] ביהנע, ווערט ליכטיג אין אַלע [...] קעלעך, דער עולם פיהלט אַרום [...] אַ וואַרימקייט פון דעם אמת-קוועל[...] בערדיגען בוף-קאָמיקער.

צוזאַמען מיט דזשעק רעכטצייט [...] אויך אויף די גוט בעקאַנטע אַר[...] טין-זינגערין יוכבד זילבערג. דער [...] צער אַנסאַמבל פון פילהאַרמאָניע פי[...] זיך זעהר פרייע אין זייערע ש[...] ראָלען, מיט איין וואָרט: „יאַנ[קעלע] כוואַט" מיט רעכטצייט'ן איז אַ [...] אינטערעסאַנטע פאַרשטעלונג.

דער שליסעל צום ערפאָלג איז אַן'אַנאָנס [אין] לאָדזער טאָגעבלאַ[ט].

לאָדז 24. פעבר. 1932 — מיטוואָך ר"ז אדר תרצ"ב פ' תשא — זון אויפגאַנג 6.46 זון אונטערגאַנג 4.56

טאָג-כראָניק

58.000 טויזענד זל. אַרבייטסלאָזע שטיצע

(§) די וואָיעוואָדזטוואָ האָט אונטערגעגעבען דעם מאַגיסטראַט 58000 זל. אויף דער אויסערגעוועהנלעכער הילפס-אַקציע פאַר אַרבייטסלאָזע אין חודש פעברואַר.

אונטערשטיצונגען פאַר'ן חודש פעברואַר

דער אונטערשטיצונגס-אַמט ביים מאַגיסטראַט איז מודיע אַלע פעראַינטערעסירטע פערזאָנען, אַז די אונטערשטיצונגען פאַר'ן חודש פעברואַר הויבען זיך אָן לויט פאָלגענדען סדר:

מיטוואָך דעם 24. פעברואַר
פון L ביז O
דאָנערשטאָג דעם 25. פעברואַר
פון P ביז S
פרייטאָג דעם 26. פעברואַר
פון T ביז Ż

נאַכט-דיזשורען אין די אַפּטייקען

היינט בעגאַבט הדזשורירען פאָלגענדע אַפּטייקען: מ. קאָספּאַרקעוויטש (זגער-זשער 54, י. שנוטקעוויטש (קאָפּערניקאַ 26), י. זונדרעלעוויטש (פּעטריקאָווער 25), וו. סאָקאָלעוויטש (פּושעיאַזר 19), מ. ליפּיעץ (פּעטריקאָווער 193), א. ריבל-מער און וו. לאַבאַדאַ (11. ליסטאָפּאַד 86).

יודיש. פאַמיליע זיך פער-סמ'ט מיט אַלטע פיש

(§) פון עסען אַלטע פיש האָבען זיך נעכטען פער'סמ'ט דער 41-יעהריגער שמשון בערעלמאַן, זיין 34-יעהריגע פרוי רבקה, 12-יעהריגער בערל, 10-יעהריגע זיסעל און 7-יעהריגער יהושיע. פּאָגאָ-טאָוויע האָט זיי ערטיילט הילף.

אויסגעגליטשט זיך און צוּבראָכען אַ פוס

(§) דער 41-יעהריגער סוחר וולאַדיס-לאַוו פראַנק (נאַרוטאָוויטש 96) דאָס זיך ביים רוג פּעטריקאָווער און נאַרוטאָ-וויטשאַ אויסגעגליטשט און צובראָכען דעם לינקען פוס. אין אַן'אָפּגעשוואַכטען צושטאַנד איז ער אָפּגעפיהרט געוואָרען אַהיים.

זיך אָפּגעהאַקט אַ פינגער ביים האַלץ-האַקען

(§) אָלגאַ דלוגאָשאָווסקאַ (זגערזשער 169) האָט ביים האַלץ-האַקען אָפּגע-האַקט זיך 2 פינגער פון פוס.

אַ צווייטער פאַל האָט געטראָפען מיט סטעפאַן באַרטשאַק (צימער 12), וועל-כע האָט זיך אָפּגעהאַקט 3 פינגער פון פוס. אין אַ שווערען צושטאַנד זענען זיי אָפּגעפיהרט געוואָרען אין שפּיטאָל.

בוך, געשריבען פון אַן'אַנטלאָפענעם אַרעסטאַנט וועלכער מוז כסדר זיין אין בעהעלטעניש

אַ מערקווירדיגע געשיכטע פון אַ מענשען, וואָס לעבט שוין צעהן יאָהר אין שטענדיגער געפאַהר, אַרעסטירט און פערשיקט צו ווערען אין איינע פון די ערגסטע תפיסות. — די פרוי וואָס האָט איהם פעראַטען און דאָס מיידעל, וואָס האָט איהם פערגעסען.

מיט דער געשיכטע האָט געקאָכט די אַמעריקאַנער פּרעסע מאָנאַטען לאַנג. אָנגעהויבען האָט זיך עס מיט אַ צוויי יאָהר צוריק. אין אַ שעהנעם פריהמאָרגען האָבען די צייטונגען גע-בראַכט די סענסאַציאָנעלע נייעס, אַז אַ געוויסער ראָבערט ע. באַירנס, דער גרויסגעבער און רעדאַקטאָר פון אַ גרויסען זשורנאַל אין שיקאַגאָ און איינער פון די אָנגעזעהענסטע בירגער פון שטאָט איז אין דער אמת'ן אַן אַנטלאָפענער אַרעסטאַנט, וועלכער איז מיט זיבען יאָהר פריהער פעראורטיילט געוואָרען אין דזשאָרדזשיאַ שטאַט צו אַ לאַנגען טערמין, פאַר מאַכען אַ באַנדיטען-אָנפאַל אויף געוועלבער.

פון דעמאָלט אָן האָט זיך מיט דעם מענשען געוואָרערט מאָנאַטען-לאַנג. ער איז אויסגעליפערט געוואָרען צוריק אין דזשאָרדזשיאַ. אין הונדערטע צייטונגען איבער דער גרויס און לענג פון אַמעריקאַ איז דיסקוטירט געוואָ-רען די פראַגע, צי דאַרף דער מענש ווי-דער פערשיקט ווערען, צי נישט. גע-ענדיגט האָט זיך עס דערמיט, וואָס די צעמטע אין דזשאָרדזשיאַ האָבען גע-פסק'נט, אַז ער מוז צוריקגעהן אָפּזי-צען זיין טערמין. אָבער באַירנס האָט דעם צווייטען מאָל געהאַנדעלט אויפ'ן זעלבען שטייגער, ווי דעם ערשטען: נאָך אַ שטיק צייט איז ער ווידער אַנ-טלאָפען. דאָס האָט פּאַסירט מיט אַ יאָהר צוריק. ער געפינט זיך איצט ערגעץ וואו, אַ פרייער מענש, אָבער ער מוז לעבען אונטער אַ מאַסקע און אין שטענדיגער שרעק. טאָמער כאַפּט מען איהם.

די געשיכטע פון אַנטלאָפענעם אַרעס-טאַנט איז נישט אַזוי פּשוט, ווי עס איז דאָ איבערגעגעבען. זי איז פון אָנ-הויב ביז'ן סוף אָנגעפּיקעוועט מיט דעם, וואָס מען רופט אין ענגליש „טהרילס", פּאַסירונגען, וואָס טרייסלען אויף די נערווען און מאַכען דאָס בלוט לויפען האַסטיגער. ר. באַירנס אַליין, האָט די גאַנצע געשיכטע בעשריבען פריהער אין אַ זשורנאַל, און איצט אין אַ בוך. ווען איהר וואָלט נישט גע-וואוסט, אַז די פאַקטען האָבען ווירק-ליך פּאַסירט, וואָלט איהר געמיינט, אַז זיי שטאַמען פון אַ משונה'דיגער פאַנטאַזיע. איהר צווייפעלט צי אַ מענש האָט געקענט איבערלעבען אַזוינע שרעקען און נישט צוזאַמענברעכען.

דאָס בוך הייסט „איך בין אַנטלאָ-פען פון אַ תפיסה".

די געשיכטע האָט זיך געצויגען אַן ערך צעהן יאָהר. אין דער צייט האָט דער העלד פערבראַכט לאַנגע מאָנאַ-טען אין דער תפיסה פון דזשאָרדזשיאַ, איינע פון די שרעקליכסטע געפענגני-שען אין אַמעריקאַ. אין פערלויף פון דער צייט האָט ער אויך געלעבט יאָה-רען לאַנג אַלס אַן'אָנגעזעהענער ביר-גער אין דער גרויסער שטאָט שיקאַגאָ. אין פערלויף פון דער צייט האָט ער אויך אָנגעפיהרט אַ קאַמף פאַר זיין בעפרייאונג (דאָס איז געווען נאָכדעם, ווי מען האָט איהם געכאַפּט). דאַן האָט מען איהם ווידער פערשיקט אין דער זעלבער תפיסה און ער איז ווידער אַנטלאָפען. דאָס לעבען זיינס האָט זיך געהאַלטען אין איין ענדערן, אין ברעכען זיך. אָט איז ער געלעגען אין די נידעריגסטע טאָהלען פון מענש-ליכען פיין און שאַנדע, און אָט איז ער דערהויבען געוואָרען צו דער הויך פון מענשליכע פרייד און שטאָלץ. אין די צעהן יאָהר צייט האָט ער געהאַט מעהר פערשידענאַרטיגע און אויפ-טרייסלענדע ערפאַהרונגען, ווי דער געוועהנליכער מענש האָט אין זיין גאַנ-צען לעבען. איהם איז אויסגעקומען צו חבר'ן זיך און צו פיהרען פער-האַנדלונגען מיט מענשען פון פערשי-דענע שיכטען און קלאַסען פון דער געזעלשאַפט: מיט פערברעכער, פּאָלי-טיקער, סוחרים, צייטונגס-לייט, רעגי-רונגס-בעאַמטע, כלל-טוער, און א.א.וו. ער האָט צו די פערשידענע סאָרטען מענשען געמוזט אָנקומען. אין זייערע הענד איז געלעגען זיין שיקזאַל. ער האָט געמוזט אָנשטרענגען אַלע כוחות זיי צו פערשטעהן, אַריינדרינגען אין זייער פּסיכאָלאָגיע, זוכען די וועגען, ווי צו ווירקען אויף זייערע הערצער; און ער האָט געהאַט די געלעגענהייט זיי צו בעאָבאַכטען, זיי צו לערנען, זעהען ווי זיי זענען און ווי זיי האַנד-לען אין מאָמענטען, ווען זיי דאַרפען מיט עפּעס ריזיקירען, ווען זיי דאַרפען עפּעס איינשטעלען אין קאָן.

די עפּיזאָדען מיט די פרויען ענט-האַלטען מאַטעריאַל פאַר אַ געוואַלדיג אינטערעסאַנטען ראָמאַן. אָט וואָס עס האָט פּאַסירט:

ווען באַירנס איז ענטלאָפען דאָס ערשטע מאָהל האָט ער זיך בעזעצט אין שיקאַגאָ. ער איז איינגעשטאַנען אין אַ הויז, וואָס האָט בעלאַנגט צו אַן'אַלטע פרוי און איהר טאָכטער, אַן עלטער מיידעל, נאָהענט צו פערציג.

האָט זיך די אַלטע מויד אין איהם פערליבט. ער צו איהר האָט קיין גע-פיהלען נישט געהאַט. זי האָט איהם אָבער פערפאָלגט מיט איהר אויפמערק-זאַמקייט און מיט איהר צערטליכקייט און אויך מיט איהר ליבע אָנצוהערע-נישען. ער האָט איהר פיל מאָהל ער-קלעהרט דעם אמת, אַז ער איז איהר זעהר דאַנקבאַר פאַר אַלעם, וואָס זי טוט פאַר איהם: אָבער מיט ליבע האָט עס נישט צו טוהן. אַזוינע געפיהלען האָט ער צו איהר נישט. דאָס האָט אָבער נישט געהאָלפען.

איינמאָל האָט זי איבערגעגומען אַ בריף, וואָס ער האָט ערהאַלטען פון זיין מוטער. פון בריף האָט זי ערפאַה-רען זיין סוד, אַז ער איז אַן'אַנטלאָ-פענער אַרעסטאַנט. זי האָט דאָס אויס-גענוצט צו פערווירקליכען איהר „לי-בעס-טרוים", זי האָט איהם געשטעלט אַן'אולטימאַטום: ענטוועדער האָב מיט מיר חתונה, אָדער איך גיב דיר אַרויס צו דער פּאָליציי. ער האָט זיך געגען איהר געוועהרט אָבער ענדליך זיך גע-מוזט אונטערגעבען. זיי האָבען חתונה געהאַט.

אַפּיסאָל שפּעטער האָט ער זיך בע-קענט מיט אַ צווייטער, אַ יונג, שעהן מיידעל. וועלכע איז געקומען קיין שיקאַגאָ שטודירען מוזיק. זיי האָבען זיך פערליבט. ער האָט איהר גלייך דערצעהלט זעם גענצען אמת וועגען זיין פערגאַנגענהייט און אויך וועגען זיין איצטיגען לעבען. זי האָט איינגע-וויליגט צו וואַרטען, ביז איהם וועט געלונגען פון זיין פרוי זיך צו בע-פרייען. דערווייל האָבען זיי געפיהרט זייער ליבע אין געהיים.

און איצט האָט זיך אָנגעהויבען פאַר איהם אַ פרייהייטס-קאַמף, וועל-כער איז נאָך געווען שווערער, ווי דער ערשטער. פון תפיסה אַנטלויפען איז איהם ענדליך געלונגען, אָבער בע-פרייען זיך פון זיין ווייב האָט ער נישט געקענט.

ער האָט פון איהר פערלאַנגט אַ גט. זי האָט געשטעלט בעדינגונגען וועגען געוויסע אויסצאָהלונגען אין גרויסע סומען עלימענטען. ער האָט זיך גע-דונגען און ענדליך זענען זיי געקומען צו אַ פערשטענדיגונג.

אָבער אין אַ שעהנעם פריה-מאָרגען זענען אַריינגעקומען צוויי דעטעקטי-וועץ אין זיין ביוראָ און איהם אַרעס-טירט אַלס אַנטלאָפענער אַרעסטאַנט: די פרוי האָט איהם אַרויסגעגעבען.

זי האָט נישט געקענט ביישטעהן [...] אייפערזוכט.

די צווייטע, דאָס יונגע מיידעל [...] פון אָנהויב געווען טריי צו אי[...] בע. זי האָט איהם פערשפּראָכען [...] זי וועט אויף איהם וואַרטען [...] זי וועט אַלעס אין דער וועלט [...] לייכטער צו מאַכען זיינע לייד[ען ...] תפיסה. זי האָט אַ שטיק צייט [...] טען איהר וואָרט. זי האָט איה[ם ...] שריבען, און איז איהם געקומען [...] און ווען ער איז מיט אַ יאָהר [...] טער ווידער אַנטלאָפען פון [...] האָט ער זיך מיט איהר צונויפגע[...] זי האָט פערשפּראָכען, אַז זי ו[...] איהם קומען און זי וועט פעראָ[...] איהר שיקזאַל מיט זיינעם. אָבע[ר ...] לעצטען מאָמענט האָט זי, ק[...] חרטה געהאַט. זי איז נישט גע[...] זייט דאַן האָט ער פון איהר [...] נישט געהערט.

ביידע פרויען האָבען איהם ענ[...] ביידע האָבען איהם פערראַטען. צום וועהניגסטען, פיהלט ער.

פערבייגעהענדיג דערצעהלט [...] שרייבער אויך אַ היבש ביסעל [...] די שרעקליכע ליידען פון די [...] טאַנטען פון דזשאָרדזשיאַ. ער [...] צעהלט פיל פאַקטען פון שוידער[...] ברוטאַליטעט.

באַירנס ענדיגט זיין בוך מיט [...] אַפעל צום לאַנד. מען זאָל איהם [...] פען צוריק ווידער אַ פרייער מ[...] איצטער מוז ער נאָך אַלץ לעבען [...] שרעק, מוז זיך היטען, מיט [...] אַ פאַלשען נאָמען אויסמיידען בעק[...] און פריינד. ער פאָדערט, מען [...] איהם צוריקגעבען דאָס רעכט צו [...] גלייך [...] אַלע מענשען.

א „לעבעדיגער" טאָג

צווישען לאָדזער יודען

די קהלה־קאַנצעלאַריע האָט נעכטען גישט פֿאַרנאָמען מיט איין טויט־פֿאַל צווישען יודען אין לאָדזש. צוליב'ן דאָזיגען זעלטענעם מקרה האָט נעכטען אין דער קהלה־קאַנצעלאַריע צווישען די בעאַמטע געהערשט זעהר א הייטערע שטימונג און ר' יאַנקעל וואַזשנע האָט אַלע געווינשעוועט: „בלע המות לנצח"...

טעאַטער און קונסט

„הזמיר"־קאָנצערט

יודישע ראַפּסאָדיע

קאָמפּאָזיטאָר: ה. יאַבלאָן.

דער „הזמיר"־קאָנצערט, וועלכער איז פֿאָרגעקומען היינטיגען זונטאָג אין אייגענעם לאָקאַל, האָט אונז איבערצייגט, אַז דער „הזמיר" איז אַריינגעטרעטען אין א בייער פּעזע, עפֿענדיג זיינע טירען פֿאַר די נייע שטרעמונגען אין דער יודישער מוזיק.

דאָסמאָל האָט אונז דער „הזמיר" בעקענט מיט אַן אָריגינעל מוזיקאַליש ווערק, וואָס האָט צוגעצייגען די אויפֿמערקזאַמקייט פֿון די ברייטערע היגע מוזיקאַלישע ספערען. דאָס ווערק, „די יודישע ראַפּסאָדיע" פֿון ה' יאַבלאָן, האָט אַן'איבעריג מאָל בעוויזען, אַז דער יונגער „הזמיר"־דיריגענט בעזיצט בעדייטענדע קאָמפּאָזיטאָרישע קענטנישען, מיט וועלכע ער שטרעבט צו בערייכערן די ליטעראַטור פֿון ערנסטער און מאָדערנער־יודישער מוזיק.

אַלס גרונדמאָטיווען פֿון געלונגענעם ווערק פֿאַר סאָלאָ, כאָר און אָרקעסטער, מיט בעגלייטונג פֿון קלאַוויר און פֿיסהאַרמאָניע, האָט ה' יאַבלאָן בענוצט די פּאָפּולערע יודישע נאַציאָנאַלע לידער, ווי: „עוד יבנה הגליל", „התקוה" א.א. וועלכע ער האָט געלונגען בעאַרבייט אַלס א זעהר עפֿעקטפֿולע, טיף דורכדרינגענע קאָמפּאָזיציע.

די אויספֿיהרונג פֿון דאָזיגען ווערק איז געווען זעהר א געראָטענע, סיי די סאָליסטען: פּרל. לעווקאָוויטש, יאַפּפע און די ה"ה גרינוואַלד און העכט, סיי דער קרעפֿטיגער העל קלינגענדער כאָר און גוט איינשטודירטער אָרקעסטער, ווענען געשטאַנען אויף דער נויטיגער קינסטלערישער היך, פֿערשאַפֿענדיג דעם קאָמפּאָזיטאָר און דיריגענט יאַבלאָן אמת'ן כבוד.

ליידער האָט זיך די עסטראַדע פֿון „הזמיר" אַרויסגעוויזען צו קליין, כדי אויפֿצונעמען דעם גרויסען מוזיקאַלישען אַפּאַראַט, ווי דאָס דאָזיגע אָריגינעלע ווערק פֿערלאַנגט.

עס איז דעריבער זעהר געוואונשען צו הערען דאָס דאָזיגע ווערק, אויסגעפֿיהרט אויף דער עסטראַדע פֿון לאָדזער פֿילהאַרמאָניע.

דער סאָליסטען־טייל פֿון פּראָגראַם איז געוואָרען אויסגעפֿיהרט פֿון פּרל. מאַרקסאָן־פֿידעל, ה' בוימגירטעל־וויאַלענטשיק און אָרקעסטער מיט געהעריגען קינסטלערישען אויסדרוק.

די קלאַוויר־פּאַרטיע איז גלענצענד אויסגעפֿיהרט געוואָרען פֿון פּרל. בעלאַ ראָזענצווייג און אינזש. לעאָן ליבערמאַן.

דער שטורמישער בייפֿאַל פֿון פּובליקום, וואָס האָט דאָסמאָל אויסגעפֿיהלט דעם זאַל ביז צום לעצטען פּלאַץ, איז געווען א בעוויז פֿון אַנערקענונג און דאַנק פֿאַר דעם יונגען טאַלאַנטפֿולען דיריגענט און קאָמפּאָזיטאָר ה. יאַבלאָן.

דעקאַ.

פֿון לאָדזער האַנדעלס־געריכט

§

נייער טערמין פֿאַר פֿעסטשטעלען די חובות פֿון „לאָדזער האַנדעלס־באַנק"

בעשטעטיגט דעם אויסגלייך מיט די קרעדיטאָרען פֿון פֿירמע געסנער

(5) אין פֿעברואַר פֿון פֿאָריגען יאָהר האָט דאָס האַנדעלס־געריכט ערקלערט א אויפֿזאָגפּעריאָד דער פֿירמע „גיסמאַן געסנער, יורשים", בעזיצער פֿון א פֿאַרבעריי און אַפּרעטור. שפּעטער איז פֿאָרגעקומען א פֿערזאַמלונג מיט די קרעדיטאָרען, אויף וועלכער עס איז געקומען צו א הסכם, לויט וועלכען די פֿירמע צאָהלט אָפּ 20 פּראָצ. פֿון די חובות, צאָהלבאַר אין 4 ראַטעס.

צוליב דעם, וואָס די מעהרהייט קרעדיטאָרען האָבען זיך אַרויסגעזאָגט פֿאַר'ן אויסגלייך, האָט איהם דער ריכטער־קאָמיסאַר און שפּעטער דאָס געריכט בעשטעטיגט.

* * *

אין אויפֿזאָגפּעריאָד פֿון לאָדזער האַנדעלס־באַנק" האָט דער ריכטער־קאָמיסאַר אָפּגעגעבען א ביטע און געריכט וועגען בעשטימען א 4־חדשים'דיגען צוגאָב־טערמין אויף פֿעסטצושטעלען דעם מצב פֿון די חובות, מחמת פֿיל אויסלענדישע קרעדיטאָרען האָבען נאָך זייערע תביעות נישט אָנגעמעלדעט.

דאָס געריכט האָט בעשטימט פֿאַר דעם צוועק א 3־חדשים'דיגען צוגאָב־טערמין.

* * *

דער סינדיק פֿון דער אויפֿזאָגפּעריאָד פֿון ישראל הערש קונסקי, בעזיצער פֿון פֿערפֿום־פֿאַבריק אויף סקווערנאַ 18, האָט אָפּגעגעבען א ביטע וועגען פֿערפֿאַכטען די פֿאַבריק צו מאַריאַן פּינטשיק'ן, אַנוועזענדיג, אַז די מאַשינען ווערען בעשעדיגט דערפֿון, וואָס זיי ווערען נישט בענוצט. דאָס געריכט האָט אָבער די ביטע אָפּגעוואָרפֿען, האַלטענדיג, אַז פּינטשיק איז נישט קיין פֿאַכמאַן, דער פֿאַכט־סכום איז צו קליין און דער רעפֿלעקטאַנט גיט נישט קיין גענוגענדע גאַראַנטיעס.

רעפֿאָרם פֿון אומזאַץ־שטייער

דער אנהויב זאָל געמאַכט ווערען מיט מאָנאָפּאָל־אַרטיקלען

(ה) ווי בעקאַנט, טראַכט די רעגירונג איינצופֿיהרען א רעפֿאָרם אין דעם אומזאַץ־שטייער. לעת עתה זעהט דער פּראָיעקט פֿאָר איינצופֿיהרען א רייש־שאָלט־שטייער אויף די אַרטיקלען, וואָס ווערען אַרויסגעגעבען אויס די מלוכה־מאָנאָפּאָלען, ווי שפּירט, זאַלץ און מלוכה־לאָטעריע.

דער פּראָיעקט זעהט פֿאָר, אַז דער שטייער זאָל געמאָנט ווערען אין דער הויך פֿון 4 פּראָצענט פֿון דער גאַנצער פּראָדוקציע־סומע (ראַבאַט, אונטערשייד פֿון סחורה־פּרייז א.א.) אויסער דעם זאָל צוגערעכענט ווערען א 10־פּראָצענטיגער צוגאָב און א צוגאָב פֿאַר די קאָמונאַלע פֿערבאַנדען אין דער הויך פֿון 1 פֿערטעל פֿון גאַנצען שטייער.

דער דאָזיגער פּראָיעקט איז צוגעשיקט געוואָרען צו דער לאָדזער האַנדעלס־קאַמער, זי זאָל וועגען איהם אַרויסזאָגען א מיינונג. בקרוב וועט די האַנדעלס־קאַמער צושיקען אַן ענטפֿער.

א מעשה מיט קאַרטאָפֿעל און פֿאַלשע פֿינפֿערלעך

דער עוסק במצוות האָט געקריגען 4 יאָהר צו זיצען.

שאַרפֿער אינצידענט אין געריכט.

(§) דעם 3. נאָוועמבער פֿ. י. איז צום פּויער פֿעליקס לוטשעק, וועלכער איז געשטאַנען אויפֿ'ן באַלוטער מאַרק מיט א פֿוהר קאַרטאָפֿעל, צוגעקומען קאַזשימיעזש ביערזשינסקי און געקויפֿט קאַרטאָפֿעל, געבענדיג איינגע 5־זלאָטי־מטבעות. דאָס איז דעם פּויער פֿאַרגעקומען פֿערדעכטיג, הלמאי ער צאָהלט עפּעס בלויז מיט 5־זל.. גוט זיך צוקוקענדיג, האָט ער דערזעהען, אַז זיי זענען פֿאַלשע. ער האָט באַלד מודיע געווען דער פּאָליציי און בעים דורכזוכען א רעוויזיע אין יענעם'ס טאַשען האָט מען געפֿונען א גרויסע צאָהל פֿאַלשע 5־זלאָטי־שטיקער.

בעת דער אויספֿאָרשונג האָט ב. זיך מודה געווען אין פֿערשפּרייטען פֿאַלשע 5־ער זלאָטעס און אָנגעגעבען דעם נאָמען פֿון „פֿאַבריקאַנט" באַלעסלאַוו יוראַקעוויטש. בעים לעצטען האָט מען געפֿונען גופֿסענע פֿורעמס אויסצואַרבייטען געלד.

נעכטען זענען זיי ביידע געזעסען אויף דער בעשולדיגונגס־באַנק אין קרייז־געריכט. יוראַקעוויטש איז פֿער'משפּט געוואָרען אויף 4 יאָהר שווערע תפֿיסה, ביערזשינסקי אויף 2 יאָהר אויסבעסערונגס־הויז.

(א) בעת דער רעדע פֿון פּראָקוראָר האָט עפּעס א פּערשוין גענומען שרייען צום געריכט אויף א חוצפּה'דיגען אופֿן. דער וואַזשנע האָט איהם געפּרובט איינשטילען אָבער אומזיסט. דאַן האָט ער איהם אויפֿ'ן בעפֿעהל פֿון ריכטער צוגעפֿיהרט צום ריכטער־טיש. עס האָט זיך אַרויסגעשטעלט, אַז ער הייסט יוזעף לאַמאַרסקי פֿון גלובנאַ 62. דאָס געריכט האָט איהם פֿער'משפּט צו בעצאָהלען 10 זל. זעהענדיג דעם אורטייל האָט א צווייטער פּערשוין פֿון די בענק פֿון פּובליקום גענומען שרייען: „אויף איהם, בעשטראָפֿט מיך אויך. שמירט אונז אין קייטען און אָפּפֿיהרען אין אַרעסט". דער שרייער האָט זיך אַרויסגעוויזען אַלס סטאַניסלאַוו קוליס פֿון מלינאַרסקאַ 49. ביידע חברה־לייט זענען פֿער'משפּט געוואָרען צו 10 טעג אונטערזוכונגס־אַרעסט און זענען טאַקע באַלד אָפּגעפֿיהרט געוואָרען אין יושב בכתר.

זיך פֿערענדיגט דער שטרייק אין „שלעסער'ס מאַנופֿאַקטור"

(אַג) אָנהויב פֿעריגענעם וואָך איז אין „שלעסער'ס מאַנופֿאַקטור" אויסגעבראָכען א שטרייק צוליב דעם, וואָס מען האָט דאָרט אַרויסגעפֿיהרט א רעאָרגאַניזאַציע אין דער אַרבעט, לויט וועלכער די צאָהל וועב־שטוהלען, וואָס ווערען בעדינט דורך איין אַרבייטער, איז פֿערגרעסערט געוואָרען אויף 100 פּראָצענט. די אַרבייטער זענען אויף דעם דאָזיגען פֿאָרשלאָג נישט איינגעגאַנגען.

צוליב דעם, וואָס די פֿירמע האָט פֿון איהר שטאַנדפּונקט נישט געוואָלט אָפּטרעטען, ווי אויך צוליב די קליינע אויסזוכטען אויף ערפֿאָלג, זענען די אַרבייטער, וועלכע האָבען אין א צאָהל פֿון 800 מאַן פֿאָריגע וואָך פֿערשטרייקט, נעכטען צוריקגעטרעטען צו דער אַרבייט.

יודיש טעאַטער פֿילהאַרמאָניע

דירעק. א. בעזמאָן און ד. צעלמייסטער

דזשעק רעכטצייט'ס מאַטאַ: מיט פֿרעהליכקייט, זינגען, טאַנצען לעבט מען אויף דער וועלט

היינט מיטוואָך 9 אָוונט גרויסע פֿאָלקס־פֿאָרשטעלונג צו פּאָפּולערע פּרייזען פֿון 80 גר. ביז 2.50

צום 6־טען מאָל דער שענסטער אַמעריקאַנער ביף־קאָמיקער

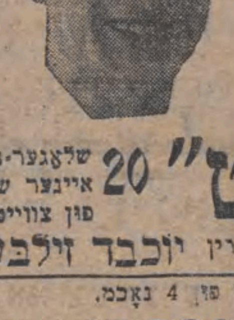

דזשעק רעכטצייט

אין דער גרויסער שלאַגער־אָפּערעטע

„יאַנקעלע כוואַט"

20 שלאַגער־נומערן איינער שענער פֿון צווייטען.

אין 3 אַקטען פֿון ס. וואָלף. מיט אַנטייל פֿון דער גוט־בעקאַנטער אַרטיסטין־זינגערין יוכבד זילבערג.

בילעטען צו בעקומען אין קאַסע פֿון פֿילהאַרמאָניע פֿון 10–2 און פֿון 4 נאָכמ.

ראַדיאָ

פּראָגראַם

מיטוואָך, 24. פֿעברואַר.

לאָדז, 11.45 פּוילישע פּרעסע איבערזיכט, 11.58 שעה־צייכען און טאָג, פּראָגראַם, 12.10 גראַמאָפֿאָן־פּליטען 3.45 געלד־בערזע ווי אויך קאָמוניקאַ־, 3.50 גראַמאָפֿאָן־פּליטען, 4.15 קאָמוניקאַט פֿון מלוכה'שען אינסטיטוט פֿאַר פֿיזישער ענטוויקלונג און מלוכה'שען ספּאָרט־פֿערבאַנד, 4.20 פֿאָרטראָג, 4.40 גראַמאָפֿאָן־פּליטען, 4.55 לעקציע ענגליש, 5.10 פֿאָרטראָג, 5.35 נאָכמיטאָג־קאָנצערט, 6.50 פֿערשידענעס, 7.15 פֿילם־קאַלענדאַר, טעאַטער־רעפּערטואַר און גראַמאָפֿאָן־פּליטען, 7.30 קאָמוניקאַט פֿון דער לאָדזער האַנדעלס־ און אינדוסטריע־קאַמער, פּראָגראַם אויפֿ'ן נעכסטען־טאָג און גראַמאָפֿאָן־פּליטען, 7.45 ראַדיאָ־פּרעסע־זשורנאַל, 8— פֿעליעטאָן, 8.15 קאָנצערט, 9 ליטעראַרישע פֿירטעל־שעה, 9.15 אָוונט קאָנצערט פֿון וואַרשאַווער פֿילהאַרמאָנישען אָרקעסטער, 10.30 ביילאַגע צום ראַדיאָ־פּרעסע־זשורנאַל, ווי אויך וועטער און פּאָליציי־קאָמוניקאַטען, 10.40 א שפּאַציר מיט'ן דעטעקטאָר איבער אייראָפּאַ (רעטראַנסמיסיע פֿון אויסלענדישע סטאַציעס).

טאָג - קלאַנגען

פֿאַר פֿריהלינג

העכער שטעהט די זון און הימעל,
ס'האַלט דער „אדר" שוין און מיטען,
כאָטש דער הימעל שיט מיט שנעען
און עס קלינגעלט נאָך א שליטען.

ס'וועט דער ווינטער באַלד פֿערשווינדען
מיט זיין ציבער, מיט זיין קאַלטען,
קומען וועט דער זיסער פֿריהלינג,
מיט א הימעל א צושטראַהלטען.

ווערען וועט דער שנעע צורינען,
סוועט קיין שפּור פֿון איהם נים בלייבען
נאָר דעם קריזיס, אוי, דעם קריזיס
וועט דער פֿריהלינג נים פֿערטרייבען...

ס'וועלען בליהען בעז און בלומען,
פֿייגעל וועלען מיין א פֿלאַטער.
נאָר צוזאַמען מיט'ן פֿריהלינג
קומען וועט דער סעקוועסטראַטאָר...

גראַף־קאַלי

א יושר'דיגע דינסט...

בע'גנב'ט אירע בעל־בתים און העלפֿט דערמיט אַרויס איהרע ברידער

(§) אויף פּעטריקאָווער גאַס פֿערנעמען בשותפֿות א וואוינונג די פֿאַמיליעס קאַמשאַר און העכטקאָפּף. בעי זיי איז אין משך פֿון 8 חדשים געווען אָנגעשטעלט אַלס דינסט די 26־יעהריגע לובאַ מיזנער פֿון קעליץ.

מיט א קורצער צייט האָט דאָרט פֿון דער וואוינונג סיסטעמאַטיש אָנגעהויבען אוועקצוקומען זאַכען. נעכטען האָט העכטקאָפּף אויך בעמערקט, אַז עס פֿעהלען איהם 3500 זל. מזומן און א בראַנזאָלעט מיט ברילאַנטען. קאַמשאַר האָט ווייטער פֿעסטגעשטעלט אַז איהם פֿעהלט 18 דאָלאַר און צוויי רינגלעך מיט בריליאַנטען. זיי האָבען גלייך מודיע געווען דער פּאָליציי, וועלכע האָט פֿעסטגעשטעלט, אַז לובאַ מיזנער איז און דער קאַרטאָטעקע פֿון אויספֿאָרשונגס־אַמט נאָטירט פֿאַר א גנבה, וואָס זי האָט בשעתו בעי דער פֿאַמיליע מאַליניאַק (פּושעיאַנד 30) צוגענומען בזשוטעריע פֿאַר 10.000 זל. און דערפֿאַר בעשטראָפֿט געווען מיט 2 יאָהר תפֿיסה.

פּאָליציי האָט אַרורכגעפֿיהרט א רעוויזיע אין דער קיך און אָט דאָ איז אַלץ קלאָר געוואָרען. מ'האָט נעמליך געפֿונען אַן אָפּשפּאָרונגס־ביכעל פֿון פּ.ק.אָ. אויף 2000 זל., אין ביכעל איז, אגב, געלעגען 100 זל. און 5־דאָלאַרדיגע באַנקנאָטען. ווייטער האָט מען געפֿונען 2 פּאַטשפּקאַזען: איינעם אויף 1000 זל. אַדרעסירט צו איהר ברודער שעפּטעל אין קאָנישטשפּאָל, און דעם צווייטען אויף 700 זל. אַדרעסירט צו א צווייטען ברודער יוסף אין קעליץ. דאַן האָט מען צווישען איהר קאָרעספּאָנדענץ געפֿונען א בריף פֿון א דריטען ברודער, וועלכער דאַנקט איהר פֿאַר'ן צוגעשיקטען געלד, מיט וועלכען ער האָט זיך אגב געקאָנט איינאָרדנען זיין שניידער־וואַרשטאַט.

די דינסט איז איינגעזעצט געוואָרען אין אַרעסט.

טריקאָטאַזש אַרבייטער פֿאַר אַן'אַלגעמיינעם לוין־אָפּמאַך

(§) אויף דער נעכטיגער פֿערזאַמלונג פֿון די טריקאָטאַזש־אַרבייטער איז בעשלאָסען געוואָרען זיך צו ווענדען צום אַרבייטס־אינספּעקטאָר, כדי צוזאַמענצורופֿען א געמיינזאַמע קאָנפֿערענץ, אויף וועלכער עס זאָל אונטערגעשריבען ווערען אַן'אַלגעמיינער לוין־אָפּמאַך פֿאַר דער גאַנצער טריקאָטאַזש־אינדוסטריע.

אנגעשטעלטע פֿון קראַנקען־קאַסע

פֿאָדערן א מאָראַטאָריום פֿון אַלטע חובות

(§) אויף א פֿערזאַמלונג פֿון פֿעראיין פֿון קראַנקען־קאַסע־אָנגעשטעלטע פֿון לאָדז, פּאַביאַניץ, טאָמאַשאָוו, פּעטריקאָוו און אָזאָרקאָוו האָט מען זיך צוגעזאָגט. אַרויסגעזאָגט לטובת א מאָראַטאָריום אויף די אַלטע חובות, וואָס עס קומט די קראַנקען־קאַסע פֿון אונטערנעמער פֿירמעס.

די פֿערקריפּטע פֿרוי

שפּאַנענדער ראָמאַן פֿון יודישען פֿאַמיליען־לעבען אין פּוילען.

געשריבען ספּעציעל פֿאַר'ן „לאָדזער טאָגעבלאַט" פֿון לעאָן גאָלדמאַן

(65־טע פֿאָרטזעצונג)

— אייער האַנדלונג בעווייזט, אַז איהר זענט נאָך זעהר א יונגע און אונפֿאַרזיכטיגע, פֿרוילין פֿערשטער, — האָט קופּער שטרענג געענטפֿערט. — און איך גלויב, אַז מאַקע אַן'אונפֿאָרזיכטיגקייט האָט אייך געבראַכט צו שיקען מיר בלומען. עס וואונדערט מיך, וואָס איהר האָט אַזוי געהאַנדעלט און דערמיט האָט איהר בעקענט וואַרפֿען א פֿלעק אויף אייער נאָמען, וואָס איז דער גרעסטער אוצר פֿון א פֿרוי.

נעלי האָט אויפֿגעהערט צו שמייכלען. איהר פּנים איז שטאַרק בלייך געוואָרען. אַ אומזיסט האָט זי זיך דערוועגט אויף אַזא שריט און וואָס האָט זי בעקומען פֿאַר איהרע צוויי בוקעטען בלומען — גרינגשעצונג, נישט מעהר, ווי גרינגשעצונג.

— הער קופּער — האָט זי זיך אָנגערופֿען אין אַן'אַנדערן טאָן. — אייערע ווערטער זענען זעהר איבערצייגענד, אָבער איך פֿאָדער אַן'ענטפֿער אויף מיין ערקלערונג! האָט איהר נאָך עפּעס מיר צו זאָגען.

— איך האָב, — האָט קופּער געענטפֿערט נאָך שטרענגער ווי פֿריהער — איך וועל דערצעהלען אייער בעעהרטען פֿאָטער די גאַנצע געשיכטע, אויב איהר וועט נישט אויפֿהערען מיט אייערע קינדישע שטיק. עס וועט נישט שאַדען, אויב ער וועט אביסעל אכטונג געבען אויף זיין טאָכטער'ל, ווייל ער קען נאָך אַמאָל שפּעטער שטאַרק בעדויערן.

דערוויילעל, פֿרוילין פֿערשטער, האָב איך דעם כבוד אייך צו געזעגענען. שלאָגט אייך היינטיגע נאַכט אַרויס פֿון קאָפּ אַזעלכע נאַרישקייטען.

ער האָט געוואָלט אוועקגעהן, אָבער נעלי האָט איהם פֿלינק פֿערשטעלט דעם וועג.

אין איהר פּנים האָט זיך איצט נישט געפֿינען קיין איין טראָפּען בלוט. בלויז איהרע אויגען האָבען געשפּריצט מיט צאָרן.

— איהר האָט געמאַכט ח'וזק פֿון מיר, הער קופּער, — האָט זי געזאָגט, — אָבער איך שווער אייך, אַז איהר וועט מיך האָבען צו געדענקען!

— איך ליי'ד נישט...

— וואָס ליידט איהר נישט? — האָט איהר קופּער איבערגעריסען, קנייטשענדיג די ברעמען.

— אָך, — האָט נעלי דורכגעזייפֿצט צווישען די ציין, — איך לייד נישט, איהר זאָלט מיך בעליידיגען, איהר זאָלט מאַכען חוזק פֿון מיר צוליב עפּעס דאָרט א... משוגע'נער, צו וועלכער אייער האַרץ געהערט און וועלכע איך האַס. איך האַס פֿון גאַנצען האַרצען! איהר מיינט, אַז איך ווייס נישט...

— פֿרוילין פֿערשטער!

קופּער איז געוואָרען אויפֿגערעגט, אָבער ער האָט זיך שנעל בעהערשט.

— פֿרוילין פֿערשטער, — האָט ער קאַלט געזאָגט

און זיין שטים האָט געשניטען ווי א מעסער — ביז אַהער האָב איך געהאַלטען, אַז איהר זענט א לייכטזיניגע, אָבער איצט זעה איך, אַז איהר זענט אויך א שלעכטע!

און נישט געבענדיג אפֿילו קיין שאָקעל מיט'ן קאָפּ, איז ער שנעל אוועקגעגאַנגען.

נעלי איז לאַנג געשטאַנען ווי א סטאַטוע, און ערשט ווען עס האָט זיך שוין מעהר נישט געהערט דער עכאָ פֿון זיינע טריט, האָט זי זיך שנעל א ריהר געטון פֿון אָרט.

— דו האָסט מיט חוזק אָפּגעשטויסען מיין ליבע און דערפֿאַר וועסטו פֿיהלען מיין נקמה! — האָט זי געזאָגט מיט א האַלב קול, איינקוועטשענדיג די קליינע הענד אין פֿויסטען. — איך ווייס וואו עס איז דאָ אין דיין האַרץ אַן'אָרט, וואו מ'קען דיך אַמשטאַרקסטען פֿערוואונדען! היט דיך, דו שטאָלצער מאַן! דער חוזק, וואָס דו האָסט געמאַכט פֿון מיר, וועט פֿערניכטען דיין מאַנדאָלינישטקע!

איהר פּנים, וואָס איז בעלויכטען געוואָרען דורך אַן'עלעקטרישער לאָמפּ, האָט איצט אויסגעדריקט א מורא'דיגען בייזען האַס.

מיט א פֿאַמעלעכען טראָט האָט זי זיך אַריינגעדרעהט אין א רעגן־גאַס.

קאַפּיטעל 25.

דער דורכפֿאַל.

עטליכע טעג נאָך דער סצענע בעים מיצקיעוויטש־פֿאָמניק, איז קופּער געזעסען בעים שרייב־טיש און שטודירט עפּעס א בוך וועגען נייער מאַשינען־בוי. פּלוצלינג האָט זיך די טיר געעפֿענט און עס איז אַריינגעקומען דער דינער און מיטגעטיילט, אַז עפּעס א פֿרעמדער הער וויל זיך תיכף זעהן מיט הער קופּער וועגען עפּעס א זעהר וויכטיגען ענין.

קופּער האָט געמאַכט א זויערע מינע.

— איך האָב דאָך אייך געזאָגט, אַז איצט בין איך נישט אויף קיין געסט.

— איך האָב איהם דאָס געזאָגט, — האָט דער דינער געענטפֿערט — אָבער ער האָט מיר ערקלערט, אַז מען קען דעם ענין נישט אָפּלעגען, ווייל ער איז זעהר א דרינגענדער.

— נו, גוט, רופֿט איהם אַריין צו מיר, — האָט קופּער א מאַך געטון מיט דער האַנד און אויף זיין פּנים האָט זיך בעוויזען אַן'אונצופֿרידענער אויסדרוק.

אין צימער האָט זיך בעוויזען א הויך געשטאַלט פֿון א מאַנספּערשוין, וועלכער איז געווען אָנגעטון אין א לאַנגען שוואַרצען מאַנטעל. די ברייטע ראַנדען פֿון'ם קאַפּעליוש, וועלכען ער האָט געטראָגען, האָבען פֿערשטעלט דאָס פּנים פֿון אַריינגעקומענעם, פּונקט ווי דער מענש וואָלט זיך געוואָלט פֿערשטעלען פֿאַר מענשליכע אויגען.

ערשט, ווען דער אונבעקאַנטער האָט אַראָפּגענומען דעם קאַפּעליוש און אַראָפּגעצויגען דעם קאָלנער פֿון זיין פּאַלטען, האָט קופּער דערקענט דעם מאַן.

אינסטינקטיוו האָט ער זיך געגעבען א ציה צוריק. פֿאַר איהם איז געשטאַנען... לעאָן שאַטאַן.

עס האָט איהם. ווייזט אויס, געמוזט געהן נישט גאַנץ פֿויגעלדיג, ווייל זיין פּנים האָט געוויזען, אַז אויף דער נשמה איז איהם עפּיעל אָנגעוואָלצען. עס איז געווען זעהר בלאַס און נישט ראַזירט, די באַקען זענען געווען איינגעפֿאַלען און פֿון זיינע אויגען האָט אַרויסגעקוקט עפּעס א קאַלטע שנאה צו אַלע און צו אַלעס אין דער וועלט.

(פֿאָרטזעצונג קומט)

רומעניִשער פּרעמיער יד אחת מיט׳ן פּראָפּ. קוזא

עלטערן איבער 60 יאהר זאָלען חוץ דער קוואָטא אריינגעלאָזט ווערן צו זייערע קינדער, אמעריקאנער בירגער

קאַמפּאַניע פון יוד.-קאָמוניסטישער פּרעסע געגן אויסלענדישע מצה-הילף פאַר סאָוויעטישע יודן

רומענישער פּרעמיער יד אחת מיט׳ן צורר היהודים פּראָפּ. קוזא

בוקאַרעשט. (יטא) ווי „יטא" האָט ש׳ין געהאַט מיטגעטיילט, זענען לעצטענס געמאַכט געוואָרען בעמיהונגען צו שאַפען א יאָרגוסטיש-קוזיסטישען איינהייטליכען פראָנט צו די נאָהענטע פּאַרלאַמענט-וואַהלען.

עלטערן איבער זעכציג יאהר
זאָלען חוץ דער קוואָטע אריינגעלאָזט ווערען צו זייערע קינדער, אַמעריקאַנער בירגער

וואַרשא. (יטא) די שופּס-ליניע „גדיניא-אַמעריקא" האָט בעקומען א מיטטיילונג פון איהר ניו-יאָרקער ביוראָ, אז אין קורצען וועט דער אַמעריקאַנער קאָנגרעס בעטראַכטען א פּראָיעקט פון א ביל וועגען ערלויבען אימיגרירען קיין אַמעריקא חוץ דער קוואָטא עלטערן איבער 60 יאָהר אַלט, וואָס פאָהרען צו זייערע קינדער, נאַטוראַליזירטע אַמעריקאַנער בירגער. דאָס ניו-יאָרקער ביוראָ „גדיניא-אַמעריקא" גלויבט, אַז לויט אַלע וואַהרשיינליכקייטען וועט דער פּראָיעקט דורכגעהן.

„גדיניא-אַמעריקא" איז אין דער ראַזינגער פראַגע פערזאינטערעסירט, מחמת לויט די עקזיסטירענדע פאַרשריפטען, דאַרפען פוילישע עמיגראַנטען קיין אַמעריקא דורכמאַכען די רייזע מעבר-לים מיט דער דאַזיגער שופּס-ליניע, וועלכע האָט א רעגולערע ים-קאָמוניקאַציע צווישען פוילען און אַמעריקא.

קאַמפּאַניע פון יודיש-קאָמוניסטישער פּרעסע געגען אויסלענדישע מצה-הילף פאַר סאָוויעטישע יודען

מאָסקווא. (יטא) דער באַרקאָווער „שטערן" האָט אויפגעהויבען א קאַמפּאַניע געגען דער מצה-הילף-אַקציע פון אויסלאַנד פאַר סאָוויעטישע יודען, וואָס ווערט געפיהרט דורך דעם „היאַס". די צייטונג פאָדערט אויף די קאָמוניסטישע „קעמערלעך" אויף די ערטער און די אפיקורסים-פאַרבאַנדען צו בעקעמפען די אַקציע, מיט וועלכער „די יודישע בורזשואַזיע פון אַמעריקא און פוילען איז אויסען נישט די מצה, נאָר אויסצונוצען די מצה-קאַמפּאַניע פאַר א קאָנטר-רעוואָלוציאָנערער העצע געגען ראַטען-פאַר באַנד". עהנליכע נאָטיצען האָבען זיך שוין אויך בעוויזען אין אַנדערע יודיש-קאָמוניסטישע צייטונגען.

מען פיהרט ווידער אַרויס גאָלד פון ענגלאַנד

צום ערשטען מאָל זייט עס איז אָפּגעשאַפט געוואָרען די גאָלד-דעקונג פון פונט, האָט מען די טעג פון לאָנדאָנער פליה-פּלאַץ, ווידער אַרויסגעשיקט מיט אַן אַעראָפּלאַן גאָלד-שטאַרעס קיין אַמסטערדאַם.

לוזיסטען אָרגאַניזירען אָנפאַלען אויף יודען

טשערנאָוויץ, (י. ט. א.) אין ראַדעוויץ (בוקאָווינע) האָבען מעהרערע קוזיסטען, בעוואָפענט מיט שטעקענס, רעוואָלווערן און שטילעטען, זיך געלאָזט איבער דעם יודישען קוואַרטאַל און גענומען שלאָגען יודען. דריי יודען, פנחס מעלצער, ווילהעלם דייטש און בענאָ קערן, זענען ערנסט פערוואונדעט געוואָרען, מעהרערע יודען האָבען בעקומען לייכטע וואונדען. פּאָליציי האָט ערעסטירט איינינע קוזיסטען און זיי איבערגעגעבען דער פּראָקוראַטור.

ק׳ין איין יוד אין נייעם אונגאַרישען סענאַט

בודאַפּעשט, (י. ט. א.) דאָס ערשטע מאָל זייט פיל יאָהרען איז די יודישע בעפעלקערונג אין אונגאַרן געבליבען אָהן א רעפּרעזענטאַנץ אין סענאַט. אין די וואַהלען, וואָס זענען די טעג פאָרגעקומען איז נישט דורכגעגאַנגען קיין איין יוד פון קיין שום ליסטע.

דער חתן וואַרפט זי אויעס
סמט זי זיך מיט גאַז

(§) אין דער וואוינונג פון דער פאַמיליע לוצקי, דויז-בעזיצער פון ליפּאָווא 1, האָט געהערשט בעגעהען זעלבסטמאָרד דורך אויפדרעהען דעם גאַז-קראַן די 22-יעהריגע דינסט בראָניסלאַווא זשעמגוצקא. דער גאַז האָט זיך אויך אריינגע-קריגען אין דערנעבענדיגען צימער, וואו עס איז געשלאָפען לוצקי׳ס שוועסטער-טאָכטער, די 18-יעהריגע גוטעל צינאַמאָן, וועלכע איז אויך פערשטאַרעט געוואָרען פון גאַז. אין א האָפנונגסלאָזען צושטאַנד איז די דינסט אָפּגעפיהרט געוואָרען אין שפּיטאָל. דאָס פרייליין צינאַמאָן איז נאָכ׳ן אָפּמונטערן זי אויף אָרט, בערגעלאָזט געוואָרען אויפ׳ן אָרט. די סיבות פון פערצווייפלטען שריט איז א אומגליקליכע ליבע.

PORADNIA WENEROLOGICZNA
פון דאָקטוירים ספּעציאַליסטען
.... 1 זאַוואַדזקאַ 1 ....
נאָר פאַר ווענערישע הויט-קראַנקהייטען און מענער-שוואַכע אַנאַליזען פון בלוט און אויספלוס אויף סיפיליס און טריפּער. קאָנסיליומס מיט ספּעציאַליסטען פון אוראָלאָגישע- און נערוועז-קראַנקהייטען.
קוואַרץ-לאַמפּ-עלעקטרישער הייל-קאַבינעט - קאָסמעטיק.
טעטיג פון 8 פריה ביז 9 אָוונט
זונטאָג פון 9 פריה ביז 2 נאָכמ.
בעזונדערע וואַרטע-צימער פאַר פרויען.
וויזיט 3 זלאָטעס

סאַלאָן „נאַדיא" נאַרוטאָוויטשא גאַס 7
ULICA NARUTOWICZA 7
מאַגאַזין פאַר קינדער-קאָנפעקציע, דאַמען-וועש און גאַלאַנטעריע
גרויסער אויסוואַהל פון די נייעסטע מאָדעלען
סאָליד • געשמאַקפול • עלעגאַנט • פּרייזווערט
בעקליידעט קינד און מוטער
SALON „NADJA", ulica Narutowicza 7.

אונענטבעהרליך פאַר יעדען סוחר, פאַבריקאַנט, האַנדווערקער א. ז. וו.
Nowy Kodeks Postępowania Cywilnego
איינהייטליך פאַר אַלע טיילען פון פוילען
בעאַרבייט פון דר. א. אַקערבערג און ריכטער פון לאָדזשער קרייז-געריכט י. שרעטער לויט א מאָדערנעם אופן, צוגענגליך פאַר יעדען אינטעליגענטען מענשען.

יעדער מוז זיך בעצייטענס בעקענען מיט דעם נייעם געזעץ, כדי נישט צו זיין שפּעטער בע׳עולה׳ט.

דאָס בוך האָלט 620 זייטען גרויסען פאָרמאַט און קאָסט (געבונדען אין לייוונט) 23 זל.

דער ריכטער פון העכסטען געריכט פּראָפ. וו. מישעווסקי שרייבט אין נ׳ 27|31 פון דער „Gazeta Sądowa Warsz." די אויטאָרן האָבען מיט זייער ווערק דערגרייכט א סוקצעס צום נוצען פון דער גאַנצער יוריסט. וועלט.

דאָס בוך איז רעקאָמענדירט דורך אַלע פּרעזידענטען פון די אַפּעלאַציע-געריכטען אין פוילען.

דאָס בוך איז צו בעקומען אין:
„Dziennik Ustaw", Warszawa, Długa 50.
„Bibljoteka Prawnicza" Warszawa, Senatorska 22
Red. wyd. „Kodeks Postępowania Cywilnego" Łódź, Południowa 2
און אין אַלע בוכהאַנדלונגען.

„לינת - הצדק" — לאָדז, — צעגעלניאַנאַ 17.
דער פיזיקאַליש-טעראַפּישער קאַבינעט
איז טעגליך טעטיג פון 4-5, 1-11 און געפינט זיך אונטערן אויפזיכט פון א דאָקטאָר-ספּעציאַל.
קוואַרץ-לאַמפּ דיאַטערמיע
סאָללוקס עלעקטרישע בעדער

ווינער אָרטאָפּעדישע פּראַצאָוניע
אונטער דער אויפזיכט פון ספּעציאַליסט דר. לוביטש מאַכט לויט גיפּס-מאָדעלען ווקלאַדקעס נעגען פלאַט-פיס קינסטליכע פיס, אָרטאָפּעדישע נאָרסעטען און אַפּאַראַטען א. ז. וו. האָט זיך פון Karola 5 איבערגעטראָגען אויף
Piotrkowska 119

Dr. Niewiażski
ספּעציאַליסט פאַר סיפיליס, טריפּער און מענער-שוואַכע בעהאַנדלונג מיט קוואַרץ-שטראַהלען און עלעקטרא - טעראַפּיע אַנאַליזען.
פאַר דאַמען ספּעציעלער וואַרטע-זאַל.
אַנדזשעיאַ 5, טעלעפ. 40-159
עמט אָן פון 8 ביז 11 פריה, און פון 5 ביז 9 אָוו. זונטאָג פון 9 ביז 1 א זייגער נאָכמיטאָג.

Dr. Wołkowyski
צעגיעלניאַנאַ 4
טעלעפאָן 90-216
ספּעציאַל-אַרצט פאַר הויט און ווענערישע קראַנקהייטען און מענער-שוואַכע. אַלע-אַרט אַנאַליזע בעהאַנדלונג מיט קוואַרץ-שטראַלען.
נעמט אָן פון 9–2, און פון 5–9 אָוונד.
בעזונדער וואַרטע-זאַל פאַר פרויען.

JAKUB RATNER
DEP. ADWOKACKI
פון 5-7 אָוונד אין יוריסטען-ביוראָ „יוסטיק" אַלט-שטאָדט № 11

קאַראַקולענעם דאַמען-פּאַלטען
מיט א סקאָנס קראַגען פערקויף איך געלעגענהייטליך. האָטעל מאַנטייפעל צימער 11 זאַכאָדניאַ 45.

אַנ׳אָרט צו שלאָפען
פאַר צוויי פּערזאָן ביי אַנשטענדיגע פאַמיליע איבערצוגעבען צעגעלניאַנאַ № 38 וואוינונג 24

דיבור קשה לעינא וקשה לראש (נדרים מ״י)
טון דאַרף מען און ניט רעדען!
אַלע יודען ערלעדיגען דעריבער זייערע רעכטס-ענינים נאָר אין דעם אונטען אָנגעגעבענעם ביוראָ, וואו ס׳ווערען רעדאַגירט און ערלעדיגט לויט׳ן אויסטאַוו: פּאָדאַניעס אין שטייער און מיליטער-ענינים, סקאַרגעס און אַפּעלאַציעס אין ציוויל-קאַרנע ספּראַוועס ווי אויך פּר. שותפות-אַקטען, דזשערזשאַוועס, ווילאַנטשעניעס א. ז. וו. קלויזולעס און זאַבעזפּיעטשעניעס אויף אַלע שטעט אין פוילען.
דאָס ביוראָ שיקט אַרויס: מאַניטען, רעדאַגירט אין געהעריגען טאָן, וועלכע ברענגען א גוזיכערטען ערפאָלג.
ספּעציעלע אָפּטיילונג פאַר אינקאַסאָ פון פּראָטעסטירטע וועקסלען און אָפענע חובות אויך אויף דער פּראָווינץ ביי דער מיטבעטייליגונג פון רוטינירטע און ענערגישע אינקאַסענטען.
רעכטס-קאָנסולענט
י. ח. בוזין, לאָדז, אָגראָדאָוואַ 3
טעל. 48-191

שרייבען שעהן און שנעל
לערנט אויס דער בעריהמטער קאַליגראַף ל. בערמאַן אין 15 לעקציעס. אויך ווערט אויסגעלערנט גוט שרייבען א יודישען בריף אין 15 טעג, אפילו דעם וואָס קען גאָרניט. די עלטער שפּילט קיין ראָלע נים.
זאַוואַדזקאַ 19 1 שט., פר

קלאַנג - קינאָ
ZACHETA
זגיערזשער-גאַס 26.
היינט און ווייטערדיגע טעג!
דאָס גרעסטע קונסטווערק פון סעזאָן!
א פילם אין נאַטירליכע פאַרבען א. נ.
זינגער פון די בערג
דראַמע פון רוסישען לעבען. אין דער הויפּטראָל דער שענסטער באַריטאָן פון דער וועלט
Lawrence Tibet
דער סטאַר פון „מעטראָפּאָליטאַן אָפּערע" אין ניו-יאָרק.
נאָהענסטער פּראָגראַם: „ווען די ליבע ערוואַכט".
אָנהויב פון די פאָרשטעלונגען: טעגליך פון 4 נ.מ. שבת, זונטאָג און הגאָות 12 א זייגער מיטאָג. דער זאַל איז גוט בעהייצט.

דרוקזאַכען
ווערען שנעל און פּראָמפּט אין דער פיינסטער אויספיהרונג אויסגעפערטיגט.
קלעפּסידרעס
צו זעהר ביליגע פּרייזען ווערען אין פערלויף פון 1 שעה געדרוקט און אויסגעקלעפּט אין דער גאַנצער שטאָט.
בוכדרוקעריי
ע. און מ. האַמבורסקי
פּיעטריקאָווער 16. טעל. 47-100
פאַקטאָר: מ. ב. היין

אינזש. א. רוסאַק
געשוואוירענער דאָלמעטשער ביים קרייז-געריכט אין לאָדז
נאַרוטאָוויטשא 47, טעל. 08-245
פיהרט אויס איבערזעצונגען פון אַלע אַרט אַקטען, דאָקומענטען און קאָרעספּאָנדענץ.

אַבאָנירט לעזט דאָס
לאָדזשער טאָגעבלאַט

אַבאָנאַמענטס-פּרייז: פאַר א חודש אין פוילען 5 זלאָטיס, אין פראַנקרייך און בעלגיען—20 פראַנק, אין אַנדערע לענדער 1.25
אַנאָנסען-פּרייז: פאַר אויסלענדישע אַנאָנסען 100% טייערער, אויסער דער טעקסט מיט 50 טייערער, פון די פּרייזען ווערט נישט ערמעסיגט קיין ראַבאַט.
פאַר א מילימעטער-שורה פאַר׳ן טעקסט 16 גר. פּרייזען 24 גר., אין טעקסט 40 גר. פּרייזען 60 גר., נאָכ׳ן טעקסט 12 גר. פּרייזען 18 גר.
Tłocznia „S." M. Hamburskich. Łódź. Piotrkowska 16. Dzierżawca: M. B. Wein.
Odpowiedzialny Red.-wydawca: [illegible]